

Onsdag den 7. juli 2021

P9_TA(2021)0347

Det gamle kontinents tiltagende aldring — muligheder og udfordringer i forbindelse med aldringspolitik efter 2020

Europa-Parlamentets beslutning af 7. juli 2021 om det gamle kontinents tiltagende aldring — muligheder og udfordringer i forbindelse med aldringspolitik efter 2020 (2020/2008(INI))

(2022/C 99/13)

Europa-Parlamentet,

- der henviser til artikel 6, 153, 156 og 174 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,
- der henviser til Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (chartret), særlig artikel 21, 23, 24, 25, 26, 31, 32, 33, 34 og 35,
- der henviser til FN's konvention om rettigheder for personer med handicap,
- der henviser til Den Europæiske Unions Domstols dom om, at forbud mod forskelsbehandling på grund af alder er et generelt princip i EU-retten som et særligt tilfælde af ligebehandling⁽¹⁾,
- der henviser til Rådets konklusioner af 7. juni 2010 om aktiv aldring,
- der henviser til Rådets konklusioner af 9. september 2020 om menneskerettigheder, deltagelse og trivsel for ældre i digitaliseringens tidsalder,
- der henviser til FN's 2030-dagsorden for bæredygtig udvikling og verdensmålene for bæredygtig udvikling (SDG),
- der henviser til den politiske erklæring og den internationale Madrid-handlingsplan om aldring, der blev vedtaget på den anden verdenskonference om ældre den 8.-12. april 2002,
- der henviser til ministererklæringen, som blev vedtaget på FN's Økonomiske Kommissions 4. ministerkonference om aldring i Lissabon den 22. september 2017, med titlen »Et bæredygtigt samfund for alle aldre: Udnyttelse af potentialet ved at leve længere«,
- der henviser til rapporten fra FN's uafhængige ekspert om ældres udøvelse af alle menneskerettigheder, som blev forelagt til FN's Generalforsamlings 75. samling den 21. juli 2020, om coronavirus sygdommens (covid-19's) indvirkning på ældres mulighed for at nyde godt af alle menneskerettigheder,
- der henviser til den europæiske søjle for sociale rettigheder,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 940/2011/EU af 14. september 2011 om det europæiske år for aktiv aldring og solidaritet mellem generationerne (2012)⁽²⁾ og den oprindelige meddelelse fra Kommissionen af 6. september 2010 (COM(2010)0462),
- der henviser til Rådets henstilling af 19. december 2016 om opkvalificeringsforløb: Nye muligheder for voksne⁽³⁾,
- der henviser til Rådets henstilling af 22. maj 2018 om nøglekompetencer for livslang læring⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ Dom af 22. november 2005, Werner Mangold mod Rüdiger Helm, C-144/04, ECLI: EU:C:2005:709,

⁽²⁾ EUT L 246 af 23.9.2011, s. 5.

⁽³⁾ EUT C 484 af 24.12.2016, s. 1.

⁽⁴⁾ EUT C 189 af 4.6.2018, s. 1.

Onsdag den 7. juli 2021

- der henviser til sine beslutninger af 7. september 2010 om kvindernes rolle i et aldrende samfund ⁽⁵⁾ og af 15. november 2018 om pasningstilbud i EU til forbedring af ligestillingen mellem kønnene ⁽⁶⁾,
- der henviser til sin beslutning af 11. november 2010 om den demografiske udfordring og solidaritet mellem generationerne ⁽⁷⁾,
- der henviser til sin beslutning af 26. maj 2016 om fattigdom: et kønsperspektiv ⁽⁸⁾,
- der henviser til sin beslutning af 13. september 2016 om skabelse af arbejdsmarkedsvilkår, som er mere fordelagtige for at skabe balance mellem arbejds- og privatliv ⁽⁹⁾,
- der henviser til sin beslutning af 14. juni 2017 om behovet for en EU-strategi til at gøre en ende på og forebygge kønsbestemt pensionsforskel ⁽¹⁰⁾,
- der henviser til sin beslutning af 14. november 2017 om regionernes anvendelse af samhørighedsinstrumenterne til at modvirke demografiske forandringer ⁽¹¹⁾,
- der henviser til sin holdning, der blev vedtaget ved førstebehandlingen den 28. marts 2019 om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om etablering af »Erasmus+«: EU-programmet for uddannelse, ungdom og idræt og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1288/2013 ⁽¹²⁾,
- der henviser til Rådets direktiv 2000/78/EF af 27. november 2000, der fastsætter generelle rammebestemmelser for bekæmpelsen af forskelsbehandling og for ligebehandling, hvad angår beskæftigelse og erhverv ⁽¹³⁾, og som indfører princippet om ikkeforskelsbehandling på grund af religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering, hvad angår beskæftigelse og erhverv.
- der henviser til Kommissionens forslag til Rådets direktiv af 2. juli 2008 om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering (COM(2008)0426, »ligebehandlingsdirektivet«) og Parlamentets holdning hertil af 2. april 2009 ⁽¹⁴⁾,
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 12. oktober 2006 med titlen »Den demografiske udvikling i Europa — En udfordring, men også en chance« (COM(2006)0571),
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 15. december 2006 med titlen »European Economy — the impact of ageing on public expenditure: projections for the EU-25 Member States on pensions, healthcare, long-term care, education and unemployment transfers (2004–2050)«,
- der henviser til rapporten fra Kommissionen og Udvalget for Social Beskyttelse med titlen »Adequate Social Protection for Long-Term Care Needs in an Ageing Society« (2014) til ministrene i Rådet for Beskæftigelse, Socialpolitik, Sundhed og Forbrugerpolitik den 7. oktober 2014,
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 26. april 2017 med titlen »Et initiativ til støtte for balance mellem arbejdsliv og privatliv for erhvervsaktive forældre og omsorgspersoner« (COM(2017)0252),
- der henviser til Kommissionens rapport af 24. november 2017 med titlen »The 2018 Ageing Report: Underlying Assumptions & Projection Methodologies«,

⁽⁵⁾ EUT C 308 E af 20.10.2011, s. 49.

⁽⁶⁾ EUT C 363 af 28.10.2020, s. 80.

⁽⁷⁾ EUT C 74 E af 13.3.2012, s. 19.

⁽⁸⁾ EUT C 76 af 28.2.2018, s. 93.

⁽⁹⁾ EUT C 204 af 13.6.2018, s. 76.

⁽¹⁰⁾ EUT C 331 af 18.9.2018, s. 60.

⁽¹¹⁾ EUT C 356 af 4.10.2018, s. 10.

⁽¹²⁾ EUT C 108 af 26.3.2021, s. 965.

⁽¹³⁾ EFT L 303 af 2.12.2000, s. 16.

⁽¹⁴⁾ EUT C 137 E af 27.5.2010, s. 68.

Onsdag den 7. juli 2021

- der henviser til Kommissionens rapport af 25. maj 2018 med titlen »The 2018 Ageing Report: Economic & Budgetary Projections for the 28 EU Member States (2016-2070)«,
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 5. marts 2020 med titlen »Et EU med ligestilling: strategi for ligestilling mellem mænd og kvinder 2020-2025« (COM(2020)0152),
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 17. juni 2020 om konsekvenserne af de demografiske forandringer (COM(2020)0241),
- der henviser til rapporten fra Verdenssundhedsorganisationen (WHO) af 1. april 2002 med titlen »Aktiv aldring: en politisk ramme«,
- der henviser til WHO's rapport af 1. oktober 2007 med titlen »Global Age-Friendly Cities: A Guide«,
- der henviser til WHO's rapport af 30. september 2015 om aldring og sundhed,
- der henviser til WHO's globale strategi og handlingsplan for aldring og sundhed for 2016-2020 og FN's beslutning om at erklære 2021-2030 årtiet for sund aldring,
- der henviser til FN's principper for ældre, der blev vedtaget ved Generalforsamlingens resolution 46/91 af 16. december 1991,
- der henviser til det globale aldersindeks 2015,
- der henviser til FN's rapport fra 2019 om verdensbefolkningens aldring,
- der henviser til, at aktiv aldring var et af de centrale elementer i Europa 2020-strategien,
- der henviser til dagsordenen for færdigheder i Europa for bæredygtig konkurrenceevne, social retfærdighed og modstandsdygtighed,
- der henviser til Det Forenede Kongeriges ligestillingslov fra 2010, som gør det ulovligt at forskelsbehandle personer på grund af kønsskifte, seksuel orientering og køn,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/1158 af 20. juni 2019 om balance mellem arbejdsliv og privatliv for forældre og omsorgspersoner og om ophævelse af Rådets direktiv 2010/18/EU⁽¹⁵⁾ (direktivet om balance mellem arbejdsliv og privatliv),
- der henviser til forretningsordenens artikel 54,
- der henviser til udtalelse fra Udvalget om Landbrug og Udvikling af Landdistrikter,
- der henviser til holdning i form af ændringsforslag fra Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling,
- der henviser til betænkning fra Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender (A9-0194/2021),

Generelle bemærkninger

- A. der henviser til, at Europas aldrende befolkning er et demografisk fænomen, der indebærer et fald i både fertiliteten og dødeligheden samt en længere forventet levetid;
- B. der henviser til, at befolkningen i EU er faldende; der henviser til, at EU's indbyggere i 1960 tegnede sig for 13,5 % af den globale befolkning, mens de i 2018 tegnede sig for 6,9 % og forventes at tegne sig for omkring 4 % i 2070⁽¹⁶⁾; der henviser til, at denne situation blandt andre faktorer hænger sammen med et fald i fødselsraterne i EU i forhold til andre regioner i verden, hvilket fører til en aldrende befolkning med en indvirkning på alderssammensætningen og de

⁽¹⁵⁾ EUT L 188 af 12.7.2019, s. 79.

⁽¹⁶⁾ COM(2020)0241.

Onsdag den 7. juli 2021

- relative andele af forskellige aldersgrupper og bidrager til, at den demografiske pyramide vendes på hovedet; der henviser til, at den demografiske forandring er et universelt fænomen, og at EU's faldende andel af verdens befolkning afspejler en tidligere start i denne globale proces⁽¹⁷⁾; der henviser til, at ældres aktive deltagelse i samfundet ikke må undervurderes; der henviser til, at mere end 20 % af de 65-74-årige og omkring 15 % af personer på 75 år og derover deltager i formelle og/eller uformelle frivillige aktiviteter⁽¹⁸⁾;
- C. der henviser til, at den nuværende demografiske situation har alvorlige konsekvenser for EU's sociale, økonomiske og territoriale samhørighed; der henviser til, at det er vigtigt for EU at integrere demografiske aspekter i alle sine politikker; der henviser til, at befolkningen i den erhvervsaktive alder (personer mellem 15 og 64) ventes at falde betydeligt fra 333 mio. i 2016 til 292 mio. i 2070; der henviser til, at mennesker på 80 år og derover forventes at udgøre 14,6 % af befolkningen i 2100⁽¹⁹⁾;
- D. der henviser til, at ligestilling mellem kønnene er en grundlæggende værdi for EU, som er anerkendt i traktaterne og i chartret, og at EU har forpligtet sig til at integrere den i alle sine aktiviteter;
- E. der henviser til, at levetiden er et bemærkelsesværdigt kollektivt resultat, der understøttes af betydelige fremskridt inden for økonomisk og social udvikling og sundhed, som har forbedret livskvaliteten betydeligt og bidraget til en stigning på ti år i mænds og kvinders gennemsnitlige forventede levetid i løbet af de seneste 50 år; der henviser til, at den forventede levetid forventes at stige fra 78,3 til 86,1 år for mænd og fra 83,7 til 90,3 år for kvinder mellem 2016 og 2070; der henviser til, at stigningen i den gennemsnitlige levealder under alle omstændigheder skal ses som et tegn på et civilisationsmæssigt fremskridt og aldrig som en begrænsning; der henviser til, at det estimerede antal raske år i 2018 var 64,2 år for kvinder og 63,7 år for mænd⁽²⁰⁾; der henviser til, at forskellen mellem forventet levetid og sunde leveår imidlertid er bekymrende og hurtigst muligt bør adresseres;
- F. der henviser til, at et længere liv med et bedre helbred er værdifuldt for såvel den enkelte som for samfundet, idet det giver nye muligheder for deltagelse og inklusion af ældre i det økonomiske og sociale liv; der henviser til, at socialt engagement i alderdommen ligeledes bidrager til den enkeltes sundhed og velvære; der henviser til, at der findes en sammenhæng mellem lang levetid og social status; der henviser til, at deltagelse i en række sociale aktiviteter såsom frivilligt arbejde, sport eller hobbyer samt regelmæssig kontakt med familie eller venner har en positiv indvirkning på ældre menneskers almene helbredstilstand og forhindrer, at de isoleres;
- G. der henviser til, at den naturlige udvikling i EU's befolkning har været negativ siden 2012, idet man har registreret flere dødsfald (4,7 mio.) end fødsler (4,2 mio.) i 2019; der henviser til, at fertilitetsraten i EU er faldende og faldt til 1,55 i 2018; der henviser til, at dette hænger sammen med en række faktorer, herunder bedre sundhed og øgede uddannelsesniveauer⁽²¹⁾, men også den generelle socioøkonomiske situation, herunder usikkerhed og indkomstdevaluering, som påvirker alle grupper, men først og fremmest unge, navnlig deres livskvalitet, balance mellem arbejdsliv og privatliv og planlægning af livet; der henviser til, at demografiske ændringer kan have en indvirkning på EU's økonomiske og sociale bæredygtighed på mellemlang og lang sigt; der henviser til, at adgang til offentlige tjenesteydelser af høj kvalitet er en afgørende faktor for livskvaliteten; der henviser til, at de økonomiske og sociale effekter af den demografiske forandring understreger behovet for at styrke de sociale sikringsystemer og sundhedssystemerne;
- H. der henviser til, at forskning peger på en sammenhæng mellem fertilitetsrater og politikker, der tilskynder til bedre jobmuligheder, anstændige arbejds- og levevilkår, fleksible arbejdsordninger, anstændig støtte til familier og økonomisk støtte under barselsorlov for mødre og fædre og forældreorlov, børnepasning af høj kvalitet fra de første år og en mere ligelig byrdefordeling af plejeansvar mellem mænd og kvinder;

⁽¹⁷⁾ UN, *Changing population age structures and sustainable development: a concise report*, 2017.

⁽¹⁸⁾ Eurostat, »Ageing Europe — statistics on social life and opinions«, data fra juli 2020.

⁽¹⁹⁾ Eurostat, »Population structure and ageing« (Befolkningens aldersstruktur), data fra august 2020.

⁽²⁰⁾ Arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene af 17. juni 2020, der ledsager dens rapport om konsekvenserne af de demografiske forandringer (SWD(2020)0109), s. 7.

⁽²¹⁾ UN, *Changing population age structures and sustainable development: a concise report*, 2017, s. 11.

Onsdag den 7. juli 2021

- I. der henviser til at andelen af deltidsbeskæftigelse er højere for kvinder (31,3 %) end for mænd (8,7 %) og ligeledes rammer ældre kvinder (49,8 % af ældre mænd sammenlignet med 64,1 % af ældre kvinder); der henviser til, at antallet af normale arbejdstimer i EU-28 i gennemsnit lå på 30,3 timer om ugen for mænd mellem 65 og 74 år og 24,1 timer om ugen for kvinder i samme alder, og at mænd forventes at være en del af arbejdsstyrken i 38,6 år, mens det tilsvarende tal for kvinder er 33,7 år ⁽²²⁾;
- J. der henviser til, at det for at udligne den kønsbestemte forskel i beskæftigelsesfrekvensen er nødvendigt at opfylde grundlæggende sociale rettigheder og levere grundlæggende sociale tjenester;
- K. der henviser til, at kvinder mellem 55 og 64 år har en lavere beskæftigelsesgrad end mænd (52,4 % for kvinder sammenholdt med 65,4 % for mænd), og at det er kvinderne, der med størst sandsynlighed står for den uformelle pleje i hjemmet ⁽²³⁾;
- L. der henviser til, at det samlede antal personer i den erhvervsaktive alder (15-64) i EU vil falde med 20,8 millioner mellem 2005 og 2030, efterhånden som babyboomgenerationen går på pension, hvilket vil føre til en større belastning af medlemsstaternes sundhedspleje- og pensionssystemer; der henviser til, at den samlede ældrekvote forventes at nå op på 57 % i 2100, hvilket gør ældrekvoten næsten dobbelt så stor som i 2019 (31 %);
- M. der henviser til, at medianalderen i EU-28 er steget fra 38,3 år i 2001 til 43,1 år i 2018 ⁽²⁴⁾; der henviser til, at 19 % af EU's borgere i 2018 var 65 eller ældre, og at der bør tages hensyn til deres behov i den politiske beslutningsproces på EU-plan og på nationalt og regionalt plan;
- N. der henviser til, at der følger ændringer med livet, såsom tab af en partner, familie eller venner, forringelse af ens helbred og ændringer i ens vaner, arbejdsmønstre og økonomiske situation; der henviser til, at ældre er særligt udsatte for fænomenerne social udstødelse og isolation; der henviser til, at et stigende antal voksne i EU oplever social isolation (75 mio. mennesker — 18 % af befolkningen); der henviser til, at risikoen for social isolation er størst blandt ældre, mens følelsen af ensomhed er mest markant i aldersgruppen 26-45 år ⁽²⁵⁾;
- O. der henviser til, at 50 % af omsorgspersonerne under 65 år kombinerer pleje med beskæftigelse; der henviser til, at omsorgsansvaret som ofte påpeget af Kommissionen er en af hovedårsagerne til kvinders lavere deltagelse på arbejdsmarkedet, fordi de enten nedsætter deres arbejdstid eller helt forlader betalt arbejde, hvilket udgør et tab for Europa på 370 mia. EUR årligt; der henviser til, at skøn viser, at 80 % af alle plejeopgaver i hele EU udføres af uformelle plejere, som for de flestes vedkommende er kvinder (75 %), hvilket er et tegn på, at der er en skæv kønsfordeling på plejeområdet, som har en stærk indflydelse på den kønsbestemte pensionsforskel; der henviser til, at omsorg ydet af uformelle plejere uden nogen form for formel ansættelseskontrakt er særligt problematisk, da det efterlader dem uden for arbejdsmarkedet og uden nogen mulighed for regulering; der henviser til, at sådanne situationer fører til en dobbelt negativ effekt, idet disse uformelle plejere (som oftest kvinder) for det første som regel bliver dårligt betalt, mangler social beskyttelse, ikke betaler bidrag til social sikring og som følge heraf enten ikke modtager pension efter endt arbejdsliv eller kun modtager minimumspensionen, og disse situationer for det andet har en negativ effekt på staten og dens relevante institutioner, som mister bidrag til social sikring og skatter betalt af arbejdsgivere og arbejdstagere;
- P. der henviser til, at mennesker med handicap eller mennesker, som tilhører etniske, racemæssige, sproglige, seksuelle eller andre minoriteter i alle aldre har skjult eller skjuler en del af deres identitet af frygt for eller på grund af trusler om afvisning eller misbrug; der henviser til, at ældre mennesker med handicap eller af anden racemæssig, etnisk eller social oprindelse eller med anderledes genetiske træk, sprog eller seksuel orientering oplever mere diskrimination, stigma og uretmæssig behandling og er i større risiko for social udstødelse;

⁽²²⁾ Eurostat, *Ageing Europe: Looking at the lives of older people in the EU*, 2019.

⁽²³⁾ Eurostat, *Ageing Europe: Looking at the lives of older people in the EU*, 2019.

⁽²⁴⁾ Europa-Parlamentets Forskningstjeneste, *Demographic outlook of the European Union* (Perspektiver for den demografiske udvikling i Den Europæiske Union), marts 2020, s. 3.

⁽²⁵⁾ EU Science Hub: Kommissionens videnskabs- og videnstjeneste, »How lonely are Europeans?«, 12. juni 2019.

Onsdag den 7. juli 2021

- Q. der henviser til, at covid-19 også har en væsentlig indflydelse på demografien; der henviser til, at mange ældre er døde, og at nogle undersøgelser viser, at coronaviruset har haft betydelig indvirkning på befolkningstrends i EU, herunder kortere forventet levetid og familieplanlægning;
- R. der henviser til, at der ved udarbejdelsen af vores aldringspolitikker bør tages behørigt hensyn til effekten af sundhedsmæssige kønsforskelle og ulighed i sundhed relateret til sociokulturelle faktorer; der henviser til, at visse sygdomme og tilstande, som er knyttet til alderdommen, har forskellig indvirkning på kvinder og mænd, herunder depression og hjerte-kar-sygdomme; der henviser til, at visse sygdomme og tilstande berører flere kvinder end mænd, herunder Alzheimers eller demens, brystkræft, inkontinens, osteoporose og osteoarthritis; der henviser til, at forekomsten af sådanne tilstande vil stige i vores aldrende samfund;
- S. der henviser til, at demografiske forandringer ikke påvirker alle lande og regioner på samme måde, men at de har en større indvirkning på regioner, som i forvejen halter bagefter, og forværrer eksisterende territoriale og sociale uligheder; der henviser til, at landdistrikter, perifere regioner og regioner i den yderste periferi, herunder øer, er hårdest ramt af affolkning, idet primært unge og kvinder forlader disse områder, hvilket resulterer i en stigende andel af ældre, der bor der, hvilket kan øge risikoen for social isolation; der henviser til, at landbefolkningen i nogle regioner har mindre risiko for fattigdom og social udstødelse end befolkningen i byerne ⁽²⁶⁾;
- T. der henviser til, at antallet af ældre mennesker (80 år og derover) vil stige med 57,1 % mellem 2010 og 2030 ⁽²⁷⁾ med betydelige konsekvenser for det sociale sikringsystem;
- U. der henviser til, at nedlukningen og den økonomiske recession som følge af covid-19 har haft en uforholdsmæssig stor indvirkning på kvinder på grund af den ulige fordeling af omsorgsansvaret, specialisering inden for sektorer og en stigning i vold i hjemmet;
- V. der henviser til, at befolkningsgruppen på 60 år og derover i EU mellem 2000 og 2015 voksede med 68 % i byer og 25 % i landdistrikter;
- W. der henviser til, at befolkningen i byområder ifølge det europæiske observationsnetværk for territorial udvikling og samhørighed vil stige med 24,1 millioner i 2050 og udgøre næsten halvdelen af den samlede befolkning i EU, mens befolkningen i landdistrikter vil falde med 7,9 millioner mennesker;
- X. der henviser til, at ældre kvinder generelt har større sandsynlighed end ældre mænd for at opleve alvorlige vanskeligheder med at få adgang til basale varer og tjenesteydelser, herunder sundhedstjenester, langtidspleje og anstændige boligforhold, hvilket skyldes en række faktorer såsom løn- og pensionsforskellene mellem kønnene, kvinders længere levetid og den større andel af ældre kvinder, som bor alene ⁽²⁸⁾;
- Y. der henviser til, at ældre er mere tilbøjelige til at opleve begrænset adgang til internettet og have manglende bevidsthed og viden om eksisterende og nye teknologier; der henviser til, at kun 35 % af de 55-74-årige har grundlæggende digitale færdigheder sammenlignet med 82 % af de 16-24-årige ⁽²⁹⁾, og at ældre derfor er mere sårbare over for udstødelse, herunder digital udstødelse; der henviser til, at både den sociale og den digitale udstødelse af ældre er blevet forværret af nedlukningen og de sociale foranstaltninger, som medlemsstaterne har truffet som reaktion på covid-19-pandemien; der henviser til, at barrierefrie og brugervenlige teknologier kan bidrage til at overvinde disse udfordringer; der henviser til, at Rådet adresserede dette problem i 2020 og udsendte konklusioner om ældres menneskerettigheder, deltagelse og velbefindende i digitaliseringsens tidsalder;

⁽²⁶⁾ Europa-Parlamentets Forskningstjeneste, Demographic outlook of the European Union (Perspektiver for den demografiske udvikling i Den Europæiske Union), marts 2020, s. 16.

⁽²⁷⁾ Eurostat referencescenarie.

⁽²⁸⁾ Eurostat, *Ageing Europe: Looking at the lives of older people in the EU*, 2019.

⁽²⁹⁾ European Commission, *The Digital Economy and Society Index (DESI) 2020* (Europa-Kommissionen, Den digitale økonomi og samfundsindeks (DESI) 2020), s. 52.

Onsdag den 7. juli 2021

- Z. der henviser til, at befolkningen i visse regioner i EU faldt med op til 15 % mellem 1998 og 2018 på grund af hurtig affolkning og befolkningens aldring; der henviser til, at hurtig demografisk forandring medfører uforholdsmæssigt høje tilpasningsomkostninger; der henviser til, at næsten to tredjedele af af de regioner, der oplever en hastigt faldende befolkning, har et lavt BNP pr. indbygger⁽³⁰⁾; der henviser til, at den aldrende befolkning resulterer i en befolkning med en lavere andel af mennesker i den arbejdsdygtige alder og kan resultere i et faldende antal kommuner og landsbyer overalt i EU; der henviser til, at beslutninger om at sammenlægge kommuner og landsbyer eller at integrere dem i andre kommuner eller byer også kan føre til, at kommuner og landsbyer helt forsvinder;
- AA. der henviser til, at alle politikker vedrørende demografiske muligheder og udfordringer skal anlægge en inklusiv, rettigheds- og evidensbaseret og menneskecentreret tilgang og skal sikre principperne om ligestilling, navnlig ligestilling mellem kønnene og ikkeforskelsbehandling, og sikre kvinders rettigheder, herunder deres seksuelle og reproduktive rettigheder samt økonomiske rettigheder; der henviser til, at håndteringen af de demografiske udfordringer på ingen måde må undergrave individets reproduktive selvbestemmelse; der henviser til, at adgangen til seksuelle og reproduktive sundhedsydelser og produkter er særdeles vigtig for fysisk, mental og social velvære;
- AB. der henviser til, at der i nogle medlemsstater er en tendens til at instrumentalisere demografiske ændringer med henblik på at underminere seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder, hvilket bidrager til udhulingen af de personlige frihedsrettigheder; der henviser til, at alle politikker vedrørende de demografiske forandringer skal være rettighedsbaserede, menneskecentrerede, skræddersyede og evidensbaserede, ligesom de skal respektere de seksuelle og reproduktive rettigheder;
- AC. der henviser til, at EU's politikker og aktioner vedrørende aldring og demografisk forandring skal være i fuld overensstemmelse med EU's strategi for ligestilling mellem kønnene 2020-2025; der henviser til, at der er en tæt sammenhæng mellem demografiske udfordringer og integration af kønsaspektet, hvilket bør afspejles i de relevante politiske tiltag;
- AD. der henviser til, at statistikker over tidsforbrug viser en skæv kønsfordeling af plejearbejdet i hele Europa; der henviser til, at selv om der er store nationale forskelle på omfanget af velfærd og sociale tjenester og kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet, bærer kvinder en uforholdsmæssigt stor andel af omsorgsbyrden, hvilket har stor indvirkning på deres præstationer på arbejdsmarkedet og deres fertilitetsvalg;
- AE. der henviser til, at der bør sættes særligt fokus på personer i en meget høj alder for om nødvendigt at hjælpe mennesker, der har mistet deres uafhængighed, og forhindre, at de bliver isoleret;
- AF. der henviser til, at andelen af pensionister på 65 år og derover, som risikerer fattigdom i EU, har været gradvist stigende siden 2013;
- AG. der henviser til, at ældre bidrager til samfundet og fortsat har gjort det under covid-19-pandemien, som bl.a. arbejdstagere, omsorgspersoner eller frivillige; der henviser til, at mange ældre professionelle inden for sundhedssektoren f.eks. er vendt tilbage fra deres pensionisttilværelse for at støtte indsatsen for at inddæmme pandemien; der henviser til, at uformelle plejere, hvoraf de fleste er kvinder, har intensiveret deres indsats for at kompensere for reduceret undervisning, børnepasning og langtidspleje under pandemien;
- AH. der henviser til, at en aldrende befolkning kan være en kilde til viden om lokale traditioner, fødevarer og levemåder i landdistrikterne, som igen kan udnyttes til at udvikle den lokale turisme og erhvervslivet;
- AI. der henviser til, at den kommende langsigtede vision for landdistrikter vil skitsere EU's strategi for, hvordan de demografiske forandringers indvirkning på vores socioøkonomiske struktur bør tackles;

⁽³⁰⁾ SWD(2020)0109, s. 42.

Onsdag den 7. juli 2021

- AJ. der henviser til, at et generationsskifte er et af de specifikke mål i den fælles landbrugspolitik efter 2020; der henviser til, at videnoverførsel og læring på tværs af generationerne er afgørende for at øge samarbejdet og solidariteten mellem generationerne, så der bygges bro over generationskløften;

Sundhed og pleje

- AK. der henviser til, at der altid bør tages behørigt hensyn til de etiske risici, der er forbundet med anvendelsen af teknologi på sundhedsområdet;
- AL. der henviser til, at WHO definerer sund aldring som udviklingen og vedligeholdelsen af funktionsevnen, der sikrer velbefindende i alderdommen; der henviser til, at der er en korrelation mellem oplevet sundhed og indkomst; der henviser til, at mindre end en tredjedel (32,4 %) af de ældre i den første indkomstkventil (de 20 % af befolkningen, som har den laveste indkomst) i 2017 oplevede deres helbred som godt eller meget godt, sammenlignet med 54,7 % af de ældre, som tilhørte de 20 % af befolkningen, der har den højeste indkomst⁽³¹⁾; der henviser til, at resultaterne af interviewundersøgelsen vedrørende sundhed i EU viser, at størstedelen af de ældre har kroniske sygdomme eller lidelser, og at kun én ud af ni erklærede ikke at have sådanne problemer; der henviser til, at mange handicap opstår eller bliver mere udtalte med alderen; der henviser til, at næsten halvdelen af ældre (65 år og derover) i EU har berettet om vanskeligheder med mindst én personlig aktivitet eller huslig aktivitet⁽³²⁾; der henviser til, at ca. en fjerdedel af Unionens befolkning i 2018 oplevede langvarige begrænsninger på grund af sundhedsmæssige problemer⁽³³⁾; der henviser til, at omkring 15 % af de voksne på 60 år og derover oplever en psykisk funktionsnedsættelse;
- AM. der henviser til, at ældre i de fleste udviklede lande anses for at være personer på 65 år og derover; der henviser til, at aldersgruppen over 65 år er meget heterogen med betydelige forskelle med hensyn til sundhed, livsstil, status samt levevilkår og sociale forhold; der henviser til, at generaliseringer derfor bør undgås; der henviser til, at fokuseringen på alderen på 65 år som den øvre aldersgrænse for dataindsamling ofte ikke afspejler virkeligheden for de ældres økonomiske og sociale aktiviteter, hvilket fører til ufuldstændige og unøjagtige data; der henviser til, at ældre mennesker ikke inddrages i mange statistikker og dataindsamlinger, eftersom det er sædvane ikke at indsamle statistikker om mennesker over 65; der henviser til, at dette ikke længere er tilstrækkeligt, idet en voksende del af befolkningen når en højere alder;
- AN. der henviser til, at kvinder, selv om uddannelsesforskellen mellem kønnene er i kvinders favør i de fleste europæiske lande, ikke desto mindre straffes på arbejdsmarkedet for moderskab, mens mænd belønnes på arbejdsmarkedet for faderskab med hensyn til erhvervsaktivitet og lønninger; der henviser til, at det er vigtigt at vise de vanskeligheder, som kvinder møder med hensyn til at forene moderskab med en professionel karriere, som reducerer mulighederne for både moderskab og en professionel karriere; der henviser til, at udfordringen med at forene karriere og moderskab som regel ender med, at kvinder bliver mødre senere, hvorved det potentielle antal børn reduceres, eller at kvinder forbliver barnløse; der henviser til, at alle disse faktorer sænker fertilitetsraterne under generationsfornyelsesraterne med en aldrende befolkning til følge;
- AO. der henviser til, at antallet af personer, der er afhængige af bistand fra andre eller har behov for sundheds- og langtidspleje, stiger med alderen; der henviser til, at andelen af personer med behov for sådanne tjenester er højere blandt personer på 80 år og derover; der henviser til, at afhængigheden af bistand forøges med alderen, men den forøges også af andre faktorer såsom socioøkonomiske og miljømæssige faktorer, uddannelsesniveau, medmenneskelige relationer og personlig velfærd; der henviser til, at behovene for pleje og hjælp er meget forskellige, og at passende midler til at sikre autonomi og uafhængighed varierer; der henviser til, at langt størstedelen af plejen af ældre, afhængige mennesker udføres af uformelle og som regel ubetalte plejere, som ofte selv er over 60;

⁽³¹⁾ »Eurostat, *Ageing Europe: Looking at the lives of older people in the EU*« (Et aldrende Europa — en undersøgelse af ældres liv i EU), 2019, s. 53.

⁽³²⁾ Eurostat, »Disability statistics — elderly needs for help or assistance« (Handicapstatistikker — ældres behov for hjælp eller bistand), data fra juni 2019.

⁽³³⁾ Eurostat: Statistik om videregående uddannelser, data fra september 2020.

Onsdag den 7. juli 2021

- AP. der henviser til, at uformelle og formelle plejesystemer er under pres som følge af demografiske forandringer, hvilket forværres af manglen på formelle plejere; der henviser til, at forskning fra Eurofound viser, at der er behov for at sørge for adgang til hjemme- eller samfundsbase ret pleje til mennesker med mindre, langsigtede plejeb ehov, ikke kun for at støtte de uformelle plejere og forbedre livskvaliteten for modtagerne af plejen, men også for hurtigt at opdage og reagere på opstående behov;
- AQ. der henviser til, at der ikke findes nogen ensartet definition af afhængighed i EU; der henviser til, at høj alder ikke nødvendigvis er ensbetydende med afhængighed;
- AR. der henviser til, at nogle ældre mennesker ikke kan drage fordel af foranstaltninger og politikker for aktiv aldring på grund af forskellige faktorer såsom deres bopæl, deres sundhedstilstand, manglende motivation og manglende vaner eller muligheder for regelmæssige fysiske, mentale, kulturelle eller sociale aktiviteter og rekreation; der henviser til, at ældre mennesker også kan have vanskeligt ved at få adgang til sports-, kultur- og fysiske rehabiliteringscentre og må kæmpe med økonomiske begrænsninger eller manglende eller mangelfulde aktiviteter, der er tilpasset deres individuelle psykiske forhold; der henviser til, at en effektiv strategi for aktiv aldring burde have positiv indvirkning på de ældre, samfundet og økonomien som helhed;
- AS. der henviser til, at skabelse af betingelser for sund aldring og evnen til at klare sig selv for mænd og kvinder via en samlet tilgang til alderdom som et livsstadie, samt tilpasning af boligforhold og lokalmiljøer på en måde, der gør det muligt for ældre mennesker at blive boende i deres eget hjem og omgivelser så længe som muligt, vil medføre fordele på både systemisk og individuelt niveau;
- AT. der henviser til, at pleje og hjælp bør sigte mod at bevare ældres autonomi, uafhængighed og velfærd; der henviser til, at idéen om aldring i ens eget lokalsamfund i et ældrevenligt miljø er af afgørende betydning for byplanlægning og fremme af overgangen fra institutionel pleje til lokalsamfundsbase rede tjenester; der endvidere henviser til, at mulighederne for at bevare autonomi og uafhængighed afhænger af forhold såsom ældrevenlige miljøer, adgang til og overkommelige priser for tjenesteydelser, herunder boliger af høj kvalitet og pleje i nærmiljøet; der henviser til, at demografiske ændringer kræver passende svar på specifikke sundhedsbehov og støttetjenester og -faciliteter;
- AU. der henviser til, at atypiske former for arbejde har bredt om sig, og at de, omend de giver fleksibilitet til at opfylde plejeforpligtelser, ikke altid imødekommer arbejdstagernes behov, og til, at det gøres endnu sværere for kvinder at kombinere moderskab og arbejde, når organiseringen af en plejeordning ikke er mulig;
- AV. der henviser til, at akkumuleringen af sundhedsrisici, skader og kroniske sygdomme over hele ens levetid øger risikoen for invaliditet; der henviser til, at ældre oftere kontakter praktiserende læger og speciallæger, men de melder også om større vanskeligheder med at få adgang til lægehjælp i visse medlemsstater end den gennemsnitlige befolkning, bl.a. på grund af prisen på lægehjælp, lange afstande og lange ventelister⁽³⁴⁾; der henviser til, at investeringer i plejeøkonomien er afgørende for at sikre et anstændigt liv for alle, der har behov for pleje og plejepersonale; der henviser til, at mennesker i ældre aldersgrupper er mere sårbare og dermed sårbare over for sygdomme og komplikationer og dødsfald i forbindelse med forskellige sygdomme, herunder covid-19; der henviser til, at covid-19 har fremhævet behovet for mere robuste sundhedssystemer og mere kapacitet til intensiv pleje; der henviser til, at der i denne forbindelse hurtigst muligt bør sikres adgang til lægebehandling og tilvejebringelse af personlige værnemidler i faciliteter til langtidspleje;
- AW. der henviser til, at covid-19-pandemien har vist, at offentlige tjenesteydelser og plejeydelser af høj kvalitet er et effektivt svar på befolkningens behov for bistand, herunder de ældres, som under pandemien i en række tilfælde oplevede og fortsat oplever forskelsbehandling på grund af alder i forbindelse med adgang til medicinske ydelser og plejeydelser, herunder hindringer for at få adgang til medicinsk behandling generelt; der henviser til, at covid-19-pandemien endnu en gang kaster lys over manglen på passende boliger, plejefaciliteter af høj kvalitet og tilstrækkelige pleje- og hjælpetjenester; der henviser til, at den største andel af covid-19-infektioner og -dødsfald i EU

⁽³⁴⁾ Eurostat, »Ageing Europe: looking at the lives of older people in the EU« (Et aldrende Europa — en undersøgelse af ældres liv i EU), 2019, s. 70.

Onsdag den 7. juli 2021

sker i forbindelse med plejehjem, ydelser i hjemmet for ældre og personer med handicap og andre sociale ydelser⁽³⁵⁾; der henviser til, at mange ældre er døde under pandemien som følge af, at mange intensivafdelinger er blevet overbebyrdede; der henviser til, at et af de vigtigste kriterier for beslutningen om adgang til intensiv behandling i nogle tilfælde var patientens alder; der henviser til, at mange ældre er blevet udsat for hindringer i at få adgang til medicinsk behandling, der ikke er relateret til covid-19, og at pleje- og omsorgstjenester generelt set er blevet reduceret eller standset fuldstændigt under pandemien;

- AX. der henviser til, at den aldrende befolkning i EU medfører nye udfordringer for ligestilling mellem kønnene, idet kvinder fortsat yder størstedelen af pleje- og omsorgsydelserne (betalte og ubetalte)⁽³⁶⁾; der henviser til, at coronakrisen har forværret denne situation;
- AY. der henviser til, at ældre mennesker er mindre modstandsdygtige over for ekstreme vejrforhold såsom gentagne hedeølger;

Retten til at ældes med værdighed

- AZ. der henviser til, at sikring af et værdigt liv betyder, at arbejdstageres ret til en rettidig pension sikres, således at de har mulighed for at nyde en sund og uafhængig pensionstilværelse; der henviser til, at retten til at gå på pension skal være knyttet til arbejdstiden og ikke være afhængig af variationer i den gennemsnitlige forventede levetid eller andre grunde, der bruges til at lægge pres på arbejdstagere; der henviser til, at nydelse af pensionstiden skal være baseret på en indkomst, der muliggør anstændige levevilkår, herunder sundhedsbeskyttelse, kulturel berigelse og tilegnelse af nye færdigheder, således at pensionister kan blive inddraget fuldt ud i det sociale miljø, hvor de bor;
- BA. der henviser til, at et værdigt liv, især for ældre, ikke kan adskilles fra retten til handicapvenlige boliger, under hygiejniske og bekvemme forhold, så de kan blive gamle under social og familiemæssig beskyttelse; der henviser til, at presset fra ejendomsspekulation i en række situationer har ført til, at ældre har været de første til at blive tvunget ud af deres hjem, hvilket har forstærket deres sociale isolation og funktionelle afhængighed;
- BB. der henviser til, at kvinder er i større risiko for fattigdom og social udstødelse, bl.a. på grund af det vedvarende problem med kønsbestemt beskæftigelse, løn- og pensionsforskelle, flere karriereafbrydelser som følge af familie- og omsorgsforpligtelser og mere deltidsarbejde⁽³⁷⁾, undertiden usikre og midlertidige ansættelsesforhold⁽³⁸⁾, navnlig for enlige mødre; der henviser til, at disse faktorer gør det vanskeligt for mange kvinder at opspare penge til senere i livet, og gør dem særligt sårbare over for fattigdom i alderdommen;
- BC. der henviser til, at kvinder ifølge Eurostat får mindre i pension end mænd i alle EU-medlemsstater; der henviser til, at kvinder på 65 år og derover i EU får en pension, der gennemsnitligt er 30 % lavere end den pension, mænd modtager;
- BD. der henviser til, at en Eurobarometerundersøgelse fra 2019 viser, at 40 % af europæere føler, at de bliver forskelsbehandlet på grund af deres alder; der henviser til, at aldersrelateret forskelsbehandling er til stede på forskellige niveauer og manifesterer sig i forskellige former, herunder i individuelle tilgange og opfattelsen af sig selv og i forholdet mellem generationerne; der henviser til, at aldersrelateret forskelsbehandling har vist sig at reducere sundhed og forventet levetid og hindre fuld deltagelse i sociallivet, kulturlivet og civilsamfundet og kan føre til begrænsninger

⁽³⁵⁾ Det Europæiske Center for Forebyggelse af og Kontrol med Sygdomme m.fl., »How impact of COVID-19 in long-term care facilities, proposal for monitoring in the EU/EEA«, Eurosurveillance, Vol 25, 22. udgave, 4. juni 2020.

⁽³⁶⁾ Det Europæiske Institut for Ligestilling mellem Mænd og Kvinder, »Ageing societies, migration and climate change bring new challenges for gender equality«, 10. december 2019.

⁽³⁷⁾ I 2018 arbejdede 30,5 % af kvinderne og 9,2 % af mændene på deltid i EU-27 (Eurostat, arbejdsstyrkeundersøgelsen).

⁽³⁸⁾ Andelen af tidsbegrænsede kontrakter for personer i alderen 15-64 år har været stabil i de senere år. I 2018 udgjorde den 12,1 % af den samlede beskæftigelse. Andelen af kvinder er lidt højere (13,1 %) end andelen af mænd (11,2 %) (Eurostat).

Onsdag den 7. juli 2021

i ældres adgang til tjenesteydelser eller aktive deltagelse på arbejdsmarkedet, både på nationalt plan og på EU-plan, og til tjenesteydelser på arbejdspladsen, hvilket giver anledning til marginalisering og social udstødelse; der henviser til, at aldersrelateret forskelsbehandling ifølge den seneste europæiske undersøgelse af arbejdsvilkårene var den mest almindelige form for forskelsbehandling på arbejdspladsen; der henviser til, at andre former for forskelsbehandling, der fremhæves af ældre, omfatter adgang til finansielle produkter og tjenesteydelser, sundhedspleje, uddannelse, erhvervsuddannelse og fritidsaktiviteter⁽³⁹⁾; der henviser til, at en vellykket bekæmpelse af forskelsbehandling på grund af alder og kønsstereotyper, herunder på arbejdsmarkedet, er afgørende for aktiv aldring, for at skabe større solidaritet mellem generationerne og for at udnytte ældre arbejdstageres erfaringer; der henviser til, at styrkelse af adgangen til varer og tjenester er afgørende i dette henseende;

- BE. der henviser til, at aktiv aldring ifølge WHO er den proces, hvormed mulighederne for helbred, deltagelse og sikkerhed optimeres med henblik på at forbedre livskvaliteten i aldringsprocessen, således at mennesker kan udnytte deres potentiale for velvære gennem hele livet og deltage i samfundet i overensstemmelse med deres behov, ønsker og formåen, samtidigt med at de sikres tilstrækkelig beskyttelse, sikkerhed og pleje, når de har behov for hjælp;
- BF. der henviser til, at EU og flere medlemsstater spiller en aktiv rolle i overvejelserne om nye internationale instrumenter til beskyttelse af ældres rettigheder; der henviser til, at sådanne internationale overvejelser bør støttes og tilskyndes aktivt; der henviser til, at selv om direktiv 2000/78/EF fastsætter generelle rammebestemmelser om ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv, omhandler det ikke forskelsbehandling inden for andre områder af det sociale liv eller forskelsbehandling af flere grunde;
- BG. der henviser til, at ældre undertiden bliver ofre for vold, overgreb og andre foruroligende handlinger såsom svig og illoyal handelspraksis, fratagelse af retsevnen eller midlerne til at styre deres egne sager; der henviser til, at fænomenet overgreb mod ældre bør dækkes bedre af data om og forskning i hyppigheden og forebyggelsesmetoder; der henviser til, at der er behov for en indsats for at tilvejebringe mere omfattende data om mishandling af ældre;
- BH. der henviser til, at EU finansierer pilotinitiativer såsom EuROPEAN, MILCEA og WeDO inden for bekæmpelse af kriminalitet mod ældre;
- BI. der henviser til, at ældre i landdistrikter eller fjerntliggende områder kan være mere udsatte for aldersrelaterede risici, herunder fattigdom, dårligere adgang til sundhedsydelser og -tjenester af høj kvalitet, ringere social støtte, færre muligheder for social interaktion og manglende adgang til offentlige transporttjenester;

Beskæftigelse og aktiv aldring

- BJ. der henviser til, at 60 % af befolkningen i EU ifølge en Eurobarometer-undersøgelse fra 2012 var imod at hæve den lovbestemte pensionsalder, mens 61 % var af den opfattelse, at alle bør kunne fortsætte med at arbejde efter den lovbestemte pensionsalder; der henviser til, at næsten halvdelen af arbejdstagerne på 50 år og derover, afhængigt af deres finansielle behov, ville foretrække at arbejde færre timer, mens en betydelig andel af pensionisterne ville foretrække at arbejde i det mindste et par timer om ugen⁽⁴⁰⁾; der henviser til, at arbejde efter pensionsalderen er forbundet med arbejdspladspolitikker, der understøtter beskæftigelsesegnethed og arbejdstagere, der forbliver i beskæftigelse længere, hvis de ønsker at gøre det; der henviser til, at ansættelsesprocenten for ældre arbejdstagere, som ikke er i beskæftigelse, imidlertid er ekstremt lav, og at ældre har en høj risiko for at blive langtidsledige; der henviser til, at andelen af personer mellem 55 og 64 år, der er ramt af fattigdom og social udstødelse, er højere end EU-gennemsnittet for alle aldersgrupper; der henviser til, at 56 % af befolkningen i EU er bekymret over, om deres indkomst i alderdommen vil være tilstrækkelig⁽⁴¹⁾; der henviser til, at sandsynligheden for at finde et nyt job falder med alderen, delvis på grund af strukturelle hindringer, herunder aldersdiskrimination⁽⁴²⁾; der henviser til, at data

⁽³⁹⁾ Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder, bulletiner om coronaviruspandemiens indvirkning på de grundlæggende rettigheder i EU: Nr. 3 af juni 2020 med fokus på ældre og nr. 6 af 30. november 2020 med fokus på sociale rettigheder.

⁽⁴⁰⁾ Eurofound's artikel af 19. maj 2021 med overskriften »Pensionering«.

⁽⁴¹⁾ Eurofound's europæiske undersøgelse af livskvalitet 2016, s. 79.

⁽⁴²⁾ Eurofound's europæiske undersøgelse af livskvalitet 2016, s. 77.

Onsdag den 7. juli 2021

- viser, at personer, der er pensionister, men som fortsætter med at arbejde efter eget valg, i gennemsnit har en højere grad af tilfredshed med livet end fuldt pensionerede⁽⁴³⁾; der henviser til, at følelsen af formål med livet ofte falder efter 50-års alderen, men den forbliver meget større blandt personer, som fortsætter med at arbejde efter pensionsalderen, eller som har børnepasnings- eller langvarige plejeopgaver⁽⁴⁴⁾; der henviser til, at det fortsat er meget vigtigt at bekæmpe arbejdsløsheden blandt ældre arbejdstagere i EU;
- BK. der henviser til, at passende arbejds- og ansættelsesvilkår, herunder forbedret sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen, en bedre balance mellem arbejdsliv og privatliv, et alderssvarende arbejdsmiljø, lavere kvantitative krav og arbejdstidsautonomi, kan gøre det muligt for og tilskynde ældre til at forblive på arbejdsmarkedet, hvis de ønsker det;
- BL. der henviser til, at der skal lægges særlig vægt på behovene hos arbejdstagere, der har et meget fysisk eller psykisk krævende job; der henviser til, at dette spørgsmål kan løses gennem strategier for sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen, politikker, der støtter balancen mellem arbejdsliv og privatliv, adgang til og udnyttelse af uddannelses- og erhvervsuddannelsesmuligheder på eller uden for arbejdspladsen, støtte til udvekslinger mellem generationerne på arbejdspladserne og muligheden for at gå gradvist på pension, hvilket vil give både individuelle og samfundsmæssige fordele;
- BM. der henviser til, at et ældre EU med en mindre arbejdsstyrke kan lægge pres på de offentlige budgetter og de sociale sikrings- og sundhedssystemer; der henviser til, at det anslås, at de samlede omkostninger ved befolkningens aldring⁽⁴⁵⁾ i 2070 vil være 26,7 % af BNP⁽⁴⁶⁾; der henviser til, at en undersøgelse foretaget for Kommissionen i 2018 om seniorøkonomien (personer på 50 år og derover) anslår, at EU's seniorøkonomis bidrag til BNP vil nå op på 6,4 billioner EUR og 88 mio. job inden 2025; der henviser til, at dette vil svare til 32 % af EU's BNP og 38 % af beskæftigelsen i EU⁽⁴⁷⁾;
- BN. der henviser til, at det er af afgørende betydning for aktiv aldring, at et livsforløbsbaseret perspektiv på aldring fremmes, og bevidstheden om betydningen af aldersvenlige arbejdsmiljøer øges blandt arbejdsgivere; der henviser til, at bekæmpelsen af ungdomsarbejdsløshed og arbejdsløshed blandt ældre fortsat er en central udfordring i mange regioner; der henviser til, at EU og medlemsstaterne stadig mangler at levere en hensigtsmæssig reaktion på udfordringer på arbejdsmarkedet; der henviser til, at der er behov for at tilpasse kvalifikationerne hos ældre arbejdstagere, som er særligt truet af økonomiske omstruktureringer, og føre politikker til støtte for ældres mobilitet på arbejdsmarkedet, navnlig med hensyn til genbeskæftigelse;
- BO. der henviser til, at arbejdsgivere ofte er tilbageholdende med at tilbyde ældre arbejdstagere passende uddannelse; der henviser til, at livslang læring bidrager til aktiv aldring, og giver mennesker mulighed for at arbejde og deltage fuldt ud i samfundet; der henviser til, at Europa-Parlamentet har vedtaget en beslutning om et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af »Erasmus+«;
- BP. der henviser til, at sikring af beskæftigelse af høj kvalitet, herunder anstændige lønninger, sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen og en god balance mellem arbejdsliv og privatliv for arbejdstagere gennem hele deres karriere, er en forudsætning for et bæredygtigt arbejdsliv og en aktiv og sund aldring efter pensionering; der henviser til, at dette ikke kun indebærer en reduktion af forekomsten af erhvervsbetingede risici, men også tilskyndelse og støtte til sundhedsfremmende vaner blandt arbejdstagere og håndtering af risici såsom psykosociale risici og muskel- og knoglelidelser; der henviser til, at ældre arbejdstageres sundhed og ydeevne ikke afhænger af deres alder, men af en

⁽⁴³⁾ Eurofound's europæiske undersøgelse af livskvalitet 2016, s. 15.

⁽⁴⁴⁾ Eurofound's europæiske undersøgelse af livskvalitet 2016, s. 26.

⁽⁴⁵⁾ I 2018-rapporten om befolkningens aldring er de samlede udgifter til aldring defineret som offentlige udgifter til pensioner, sundhedspleje, langtidspleje, uddannelse og arbejdsløshedsunderstøttelse.

⁽⁴⁶⁾ Kommissionens interinstitutionelle dokument af 25. maj 2018 med titlen »The 2018 Ageing Report: Economic & Budgetary Projections for the 28 EU Member States (2016-2070)« (2018-rapporten om befolkningens aldring: økonomiske & budgetmæssige prognoser for de 28 EU-medlemsstater (2016-2070)).

⁽⁴⁷⁾ Kommissionens rapport af 12. april 2018 om seniorøkonomien.

Onsdag den 7. juli 2021

række af tæt forbundne faktorer, herunder individuel livsstil og udsættelse af farer på arbejdspladsen ⁽⁴⁸⁾; der henviser til, at job af høj kvalitet og et sikkert og sundt arbejdsmiljø ikke blot er vigtigt for arbejdstagernes velfærd, men også for virksomhedernes konkurrenceevne og velfærdssystemernes bæredygtighed;

- BQ. der henviser til, at virkningerne af de demografiske forandringer på arbejdsmarkedet har understreget betydningen af en yderligere forbedring af virksomhedsledelse og arbejdsmetoder samt den vigtige rolle, som digitale løsninger såsom telearbejde spiller, navnlig i forbindelse med covid-19-pandemien, da de giver mange muligheder for at forbedre arbejdstagernes arbejdsvilkår, herunder for dem, der er tæt på pensionsalderen, og skabe et mere inklusivt arbejdsmiljø, navnlig med henblik på at skabe balance mellem arbejdsliv og privatliv og for personer med handicap;
- BR. der henviser til, at regioner med høj arbejdsløshed er kendetegnet ved højere aldersrater og faldende befolkningstal;
- BS. der henviser til, at arbejdstagere i beskæftigelse i aldersgruppen 55-64 år udgjorde 59,1 % af arbejdsstyrken i EU i 2019 ⁽⁴⁹⁾; der henviser til, at omkring en tredjedel af bedriftslederne af familielandbrug var 65 år eller derover i 2016, og at størstedelen (57 %) var mindst 55 år eller derover; der henviser til, at kun én ud af 10 bedriftsledere var under 40 år;

Håndtering af demografiske udfordringer med støtte fra EU-midler

- BT. der henviser til, at programmer, projekter og foranstaltninger, der fremmer strategier for aktiv aldring, bør afspejles på alle politikområder, og at medlemsstaterne bør gøre brug af alle tilgængelige EU-instrumenter, såsom de europæiske struktur- og investeringsfonde, navnlig Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU), Samhørighedsfonden, Den Europæiske Socialfond Plus (ESF +) og Connecting Europe-faciliteten, til at tackle demografiske udfordringer; der henviser til, at EU-midler fremmer tilvejebringelsen af vigtig infrastruktur;
- BU. der henviser til, at initiativer som Access City-prisen tilskynder til tilpasning af offentlige områder til behovene hos ældre og personer med nedsat førlighed, og at de har en positiv indvirkning på deres uafhængighed; der henviser til, at sådanne initiativer ikke blot forbedrer deres livskvalitet, sikrer deres sociale inklusion og sikrer, at de på lige fod kan nyde godt af de grundlæggende rettigheder, men at de også kan have en positiv økonomisk virkning;
- BV. der henviser til, at antallet af husstande med en enkelt person er steget med 19 % siden 2010; der henviser til, at 40 % af kvinderne i EU i alderen 65 og derover boede alene i 2019, hvilket er mere end det dobbelte af andelen af mænd, som boede alene ⁽⁵⁰⁾; der henviser til, at boliger til unge, enlige, ældre og personer med handicap, kroniske sygdomme og funktionelle begrænsninger i mange medlemsstater er utilstrækkelige på grund af problemer med tilgængelighed, lave kvalitetsstandarder eller høje leve- og boligomkostninger; der henviser til, at boliger bør være økonomisk overkommelige, tilgængelige, sikre og bekvemme, hvilket alle er særligt vigtige faktorer, ikke kun for ældre; der henviser til, at mange ældre er mindre tilbøjelige til at renovere deres hjem, hvis de ikke er ejere;
- BW. der henviser til, at menneskerettighederne er universelle, umistelige, udelelige, indbyrdes afhængige og indbyrdes forbundne og tilhører alle mennesker og alle generationer uden nogen form for forskelsbehandling; der henviser til, at ældre, herunder ældre med handicap, er værdifulde for samfundet og derfor bør deltage aktivt i samfundet i størst muligt omfang og leve deres liv med værdighed og så meget uafhængighed som muligt; der henviser til, at solidariteten mellem generationerne bør lede EU's genopretning med henblik på at opnå et mere retfærdigt, inkluderende og modstandsdygtigt samfund, som ikke lader nogen i stikken;
- BX. der henviser til, at alle medlemsstaterne og EU er kontraherende parter i FN's konvention om rettigheder for personer med handicap og derfor er juridisk forpligtede til at garantere individuel autonomi, ikkeforskelsbehandling, fuld og effektiv deltagelse i samfundet og lige muligheder og tilgængelighed; der henviser til, at der er over 80 mio. personer

⁽⁴⁸⁾ Rapport af 4. oktober 2016 fra Det Europæiske Arbejdsmiljøagentur med titlen »The ageing workforce: Implications for occupational safety and health — A research review« (Den aldrende arbejdsstyrke: Konsekvenser for sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen — en forskningsgennemgang).

⁽⁴⁹⁾ Eurostat, »Beskæftigelse for ældre arbejdstagere i aldersgruppen 55-64 år«, tilgået den 2. juni 2021.

⁽⁵⁰⁾ COM(2020)0241, s. 10.

Onsdag den 7. juli 2021

med handicap i EU, hvoraf de fleste er kvinder og piger, og til, at de fleste handicap opstår med alderen; der henviser til, at ældre med handicap har større risiko for fattigdom og forskelsbehandling⁽⁵¹⁾; der henviser til, at aldringspolitikker skal sikre beskyttelse og social inklusion af personer med handicap samt deres adgang til arbejdsmarkedet og til tjenester; der henviser til, at mobilitet er afgørende for at fremme en uafhængig tilværelse og autonomi; der henviser til, at det er af afgørende betydning, at der sikres en fuldt tilgængelig transportkæde fra dør til dør;

- BY. der henviser til, at neurodegenerative sygdomme, herunder Alzheimers sygdom og andre former for demens, fortsat er underdiagnosticeret i de fleste europæiske lande; der henviser til, at der er en klar indikation af, at det nuværende antal på 9 mio. bekræftede tilfælde af mennesker med demens vil være fordoblet i 2050⁽⁵²⁾; der henviser til, at demens, som er den førende årsag til afhængighed og invaliditet blandt ældre mennesker i EU, på nuværende tidspunkt berører 10 millioner mennesker, og at forekomsten forventes at blive fordoblet i 2030;
- BZ. der henviser til, at den fælles landbrugspolitik stadig er det vigtigste instrument til at støtte økonomien og jobskabelsen i landdistrikterne;
- CA. der henviser til, at vores fødevarer sikkerhed afhænger af et vellykket generationsskifte inden for landbruget;

Bekæmpelse af forskelsbehandling af ældre

1. understreger, at værdsættelse af ældre og bekæmpelse af forskelsbehandling af dem kun er mulig gennem politikker med social, kulturel og økonomisk inklusion, hvor der fokuseres på tilvejebringelse af rimelige pensionsordninger, som sikrer en god livskvalitet; understreger derfor betydningen af offentlige sociale sikringsordninger, der er fordelende og baseret på bidragsolidaritet mellem generationerne, og som giver alle mennesker, uanset deres egne bidrag (hvilket er særlig relevant for f.eks. kvinder, der altid har arbejdet som plejere), en anstændig livskvalitet uden fattigdom og social udstødelse;
2. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at styrke deres bestræbelser på at bekæmpe alle former for forskelsbehandling af ældre, især kvinder, navnlig inden for beskæftigelse, adgang til finansielle produkter og tjenesteydelser, sundhedspleje, boliger, fremme af selvstændighed, uddannelse og fritidsaktiviteter; opfordrer endvidere Kommissionen og medlemsstaterne til at fremme en positiv opfattelse af alderdom i samfundet og den sociale inklusion af ældre ved at stimulere ældrevenlige miljøer i EU gennem passende foranstaltninger og til at støtte udveksling af god praksis på alle forvaltningsniveauer og styrke deres støtte til det grå guld i EU; opfordrer Kommissionen til at følge op på Rådets gennemførelsesrapport om direktiv 2000/78/EF efter 20 år med henblik på at overveje en styrkelse af rammebestemmelserne for aldersdiskrimination i forbindelse med beskæftigelse og erhverv;
3. understreger betydningen af ligestilling mellem kønnene, integration af kønsaspektet og beskyttelse af mindretals rettigheder for at tackle demografiske udfordringer;
4. beklager de eksisterende kønsbestemte pensionsforskelle og opfordrer medlemsstaterne til at fremsætte konkrete forslag til at løse problemet, herunder ved at bekæmpe de kønsbestemte lønforskelle og øge kvinders beskæftigelsesfrekvens gennem foranstaltninger til balancering af arbejdsliv og familieliv, ved at bekæmpe usikre ansættelsesforhold og uformelt og sort arbejde, og ved at sikre mindsteindkomster for alle;
5. understreger, at en forhøjelse af den lovbestemte pensionsalder ikke er et hensigtsmæssigt instrument til at løse problemerne forbundet med den aktuelle økonomiske og sociale krise, eftersom det kan føre til yderligere forringelse af ældre arbejdstageres grundlæggende rettigheder;
6. understreger, at det med henblik på at tilbyde kvinder i landdistrikter flere muligheder er meget vigtigt at fastholde det eksisterende særprogram, som er afsat til formålet i den næste flerårige finansielle ramme; efterlyser især støtte til kvindelige landbrugere gennem foranstaltninger til fremme af adgangen til jord, støtte til at komme i gang og dækning i form af social sikring;

⁽⁵¹⁾ COM(2020)0241, s. 22.

⁽⁵²⁾ Alzheimer Europe's rapport af 17. februar 2020 med titlen »Demens in Europe Yearbook 2019: Estimating the prevalence of dementia in Europe« (et skøn over forekomsten af demens i Europa).

Onsdag den 7. juli 2021

7. opfordrer Kommissionen og Rådet til at oprette et år for solidaritet og aktiv aldring, som komplementerer og bygger videre på formålene med og ånden fra den europæiske dag for solidaritet mellem generationerne og det europæiske år 2012 for aktiv aldring og solidaritet mellem generationerne, for at skabe opmærksomhed omkring ældres problemer og om strategier til afhjælpning af problemerne og for at udrydde stereotyper og fordomme, styrke forbindelserne og solidariteten mellem generationerne, bekæmpe social eksklusion og oplyse om emner inden for seksuel sundhed; understreger betydningen af dette initiativ, ikke blot i forbindelse med demografiske forandringer, men også med covid-19-pandemien, som har ramt de sårbare grupper, herunder de ældre og deres plejere, særlig hårdt; opfordrer også medlemsstaterne til at rådføre sig med akademiske eksperter og civilsamfundsorganisationer i forbindelse med håndteringen af demografiske udfordringer; opfordrer Kommissionen og Rådet til hurtigt at gennemføre Rådets konklusioner om menneskerettigheder, deltagelse og trivsel for ældre i digitaliseringens tidsalder, herunder oprettelsen af en »platform for deltagelse og frivilligt arbejde efter arbejdslivet« og fremme af udvekslinger og bånd mellem generationerne;

8. minder om, at den kønsbestemte pensionsforskel hidrørende fra kønsbestemte lønforskelle er på 37 % og stammer fra akkumulerede uligheder igennem hele kvindens arbejdsliv og fra perioder, hvor kvinden ikke var på arbejdsmarkedet, hvilket kvinden har været pålagt som følge af mange former for ulighed og forskelsbehandling; understreger det presserende behov for, i lyset af de demografiske ændringer, at tage pensionsforskellen op til behandling, eftersom konsekvenserne vil ramme ældre kvinder voldsomt i lang tid fremover;

9. glæder sig over Kommissionens grønbog af 27. januar 2021 med titlen »Aldring: Fremme af solidaritet og ansvar mellem generationerne« (COM(2021)0050); opfordrer Kommissionen til at udarbejde en EU-handlingsplan om demografiske ændringer og solidaritet mellem generationerne under hensyntagen til mangfoldigheden og kompleksiteten af situationen for specifikke aldersgrupper samt de forskellige forhold, der er i medlemsstaterne; understreger, at en sådan plan bør være socialt inkluderende og sigte på at skabe rammerne for en værdig, aktiv og sund aldring og bør udvikles i overensstemmelse med WHO's årti for sund aldring med inddragelse af repræsentanter for alle generationer; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at være særligt opmærksomme på situationen for ældre, når de gennemfører verdensmålene for bæredygtig udvikling; gentager opfordringen til medlemsstaterne om uden yderligere forsinkelse at vedtage forslaget til Rådets direktiv om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering, hvilket er helt centralt i bekæmpelsen af forskelsbehandling uanset anledningen hertil og i alle kredse af samfundslivet og i forbindelse med bekæmpelse af mangeartet forskelsbehandling;

10. minder om, at demografiske ændringer er et fænomen, der ikke kun vedrører ældre i landdistrikterne, men faktisk alle generationer, uanset deres bopæl; understreger derfor betydningen af en livscyklustilgang for relaterede politikker, der dækker alle regioner, herunder byområder;

11. mener, at der i den langsigtede vision for landdistrikter vil skulle lægges særlig vægt på programmer til aktiv inddragelse af de ældre i samfundslivet på landet;

12. understreger behovet for bedre efterforskning og forebyggelse af vold mod ældre;

13. opfordrer på ny Kommissionen og medlemsstaterne til at ratificere og gennemføre Europarådets konvention om forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet;

Sundhedspleje og langtidspleje for ældre

14. peger på, at ældre kvinder rammes hårdere af de høje omkostninger ved langtidspleje, eftersom kvinders forventede levetid er længere, hvorimod deres sundhedstilstand ved livets afslutning er ringere, hvilket øger deres behov for langtidspleje og -hjælp; minder også om, at kvinder udgør langt hovedparten af de uformelle plejere, hvilket giver navnlig ældre kvinder i den erhvervsaktive alder færre muligheder for at komme ind på arbejdsmarkedet og opbygge deres egne pensionsrettigheder;

15. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at sikre et anstændigt liv for afhængige personer; understreger behovet for at fremme strategier for personligt tilpasset kvalitetsstøtte til afhængige personer; understreger, at der bør tages hensyn til de specifikke behov hos personer med forskellige sygdomme, herunder neurodegenerative sygdomme som Alzheimers og demens, fra diagnose til behandling og langtidspleje;

Onsdag den 7. juli 2021

16. peger på vigtigheden af fleksible arbejdsformer, der gør det muligt for mænd og kvinder at forene arbejdsliv og familieliv, og behovet for oplysningskampagner om lige deling af husligt arbejde og pasnings- og plejeopgaver, bedre investeringer i pasnings- og plejeinfrastruktur samt lige, ikkeoverdragelig barselsorlov og forældreorlov med godtgørelse for både mænd og kvinder for at skabe fremskridt med hensyn til bedre deling mellem kønnene af lønnet og ulønnet arbejde;

17. understreger nødvendigheden af at bekæmpe segmentering af arbejdsmarkedet, navnlig inden for fremtidsorienterede, højtlojnnede erhvervsområder såsom videnskab, ingeniørvirksomhed, teknologi og matematik (STEM), IKT og digitale sektorer; understreger vigtigheden af uddannelse på disse områder igennem hele livet, herunder for ældre kvinder, med henblik på at øge de pågældendes fortsatte deltagelse på arbejdsmarkedet;

18. opfordrer medlemsstaterne til at sikre lige adgang til sundheds- og plejeydelser, herunder i hjemmet, samt hjemmepleje eller kommunalt baseret langtidspleje og palliativ pleje uden nogen form for forskelsbehandling;

19. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at beskytte og fremme seksuelle og reproduktive rettigheder og til at sikre universel adgang til sundhedsydelser og -produkter knyttet til seksuelle og reproduktive anliggender;

20. opfordrer Kommissionen til at anlægge en evidens- og menneskerettighedsbaseret tilgang til håndtering af de demografiske udfordringer i EU og sikre, at alle EU-borgere fuldt ud kan realisere deres seksuelle og reproduktive sundhed og rettigheder; fordømmer ethvert forsøg på at instrumentalisere demografiske ændringer med henblik på at undergrave ligestilling mellem kønnene og seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder og opfordrer Kommissionen og Rådet til at værne om Unionens værdier i denne henseende;

21. understreger den altafgørende betydning af at beskytte retten til pleje og støtte til ældre fuldt ud, sikre deres adgang til økonomisk overkommelige, helhedsorienterede kvalitetsydelser i form af pleje og støtte, som er tilpasset de individuelle behov, og fremme trivsel, autonomi, uafhængighed og inkludering i lokalsamfundet uden nogen form for forskelsbehandling; understreger den centrale rolle, som tilstrækkeligt finansierede sociale beskyttelsesordninger spiller med hensyn til at gøre pleje økonomisk overkommelig og reelt tilgængelig;

22. opfordrer Kommissionen til at fremsætte forslag om en plejeaftale for Europa og et europæisk program for plejere, hvormed sigtet er at gennemføre omstillingen til en plejeøkonomi med relevante investeringer og lovgivning på EU-plan, og at anvende en helhedsorienteret tilgang til alle plejebehov og -ydelser og fastsætte kvalitative retningslinjer for omsorg igennem et helt livsforløb, herunder for børn, ældre personer med langtidsbehov, med henblik på udpegelse og anerkendelse af de forskellige typer uformelle omsorgsydelser, og at sikre finansiel støtte til omsorgsgivere, passende orlovsperioder og økonomisk overkommelige ydelser blandt flere andre ting;

23. opfordrer til vedtagelse af de nødvendige foranstaltninger til fremme af højere beskæftigelse blandt kvinder, som f.eks. pleje og børnepasning til overkommelige priser, passende barsels- og forældreorlovsordninger og fleksibilitet med hensyn til arbejdstider og arbejdssteder — også for mænd; peger på, at en fuldstændig konvergens mellem deltagelsesfrekvenserne ifølge OECD's prognoser ville føre til en stigning på 12,4 % i BNP pr. indbygger frem til 2030;

24. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at tilstræbe en tilgang med sundhed i alle politikker og til i den forbindelse at gennemføre en vurdering af politikernes virkninger for sundheden på alle relevante områder;

25. minder om, at højere fødselstal kræver flere jobmuligheder, stabil beskæftigelse og stabile boliger, anstændige arbejds- og boligforhold, fleksible arbejdsordninger, generøs familiestøtte og betalt barselsorlov for begge forældre, børnepleje af høj kvalitet fra de første år og frem og en lige fordeling af ubetalt pleje og ansvar i hjemmet mellem mænd og kvinder; understreger, at det i lyset af demografiske ændringer og den forventede stigning i den forventede levetid er afgørende at sikre kvinders fulde deltagelse på arbejdsmarkedet uden karrierepauser, afbrydelser eller overgang til deltidsarbejde og midlertidigt arbejde, da det vil reducere kvinders risiko for fattigdom i alderdommen; opfordrer derfor medlemsstaterne til hurtigt og fuldt ud at gennemføre og implementere direktivet om balance mellem arbejdsliv og privatliv og anmoder dem om at gå videre end minimumsstandarderne i direktivet;

26. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til yderligere at udforske brugervenlige, sikre og tilgængelige digitale hjælpeteknologier, telepleje og telemedicin, særligt i regioner, der er berørt af faldende befolkningstal, og i fjerntliggende regioner; understreger, at brugen af disse teknologier bør være fuldt ud i overensstemmelse med den eksisterende databeskyttelsesramme, samtidig med at der altid bør tages behørigt hensyn til etiske spørgsmål vedrørende brugen af teknologi inden for sundhed; tilskynder medlemsstaterne til at oprette dagcentre for ældre i nærheden af folkeskoler og børnehaver, hvilket vil fremme etableringen af relationer på tværs af generationer;

Onsdag den 7. juli 2021

27. mener, at alle bør have ret til at vælge pasnings- og plejetilbud af høj kvalitet, der passer til dem og deres familie; mener, at der i tilgangen til udvikling af pasningstilbud bør tages højde for alle kategorier af brugere og deres forskelle samt det store omfang af præferencer med hensyn til, hvilke typer af tilbud de har behov for; bemærker, at der bør ske en udvikling af plejeydelser med henblik på at fremme kontinuitet inden for pleje, forebyggende sundhedspleje, rehabilitering og et uafhængigt liv;

28. opfordrer til etablering af et regelsæt, der garanterer gode plejetjenester, telepleje og telemedicin ved at give plejepersonale juridiske garantier og fastsætte de nødvendige krav til uddannelse med henblik på at sikre pleje og primær omsorg for alle EU-borgere uanset alder i et hvilket som helst geografisk område;

29. opfordrer medlemsstaterne til at støtte fleksible, hensigtsmæssige og skræddersyede plejemodeller og understreger, at aktiv, sund aldring, trivsel og beskæftigelsesegnethed for ældre i den erhvervsaktive alder er afgørende for at sikre de sociale sikringsordningers og plejesystemernes bæredygtighed; opfordrer medlemsstaterne til at støtte udviklingen af ældrevenlige omgivelser og hjemme-, familie- og lokalsamfundsbaseerede plejeløsninger, herunder for personer med demens, til at udvikle et offentligt netværk af støttetjenester og medicinsk udstyr, til at fremme mobilitet, en uafhængig tilværelse, social inklusion og autonomi og til at fremme civilsamfundsinitiativer og socialøkonomiske initiativer på disse områder;

30. opfordrer medlemsstaterne til i højere grad at anerkende værdien af uformel pleje, til at forbedre den sociale beskyttelse og de forskellige former for støtte til uformelle plejere, til at yde faglig støtte, uddannelse og peerrådgivning til uformelle plejere og til i tæt samarbejde med arbejdsmarkedets parter at indføre forskellige former for periodisk hjælp til familiemedlemmer, der tager sig af ældre, navnlig dem, der har behov for aflastningspleje og pleje af dagpatienter, og støttetjenester, herunder fleksible arbejdsordninger; opfordrer medlemsstaterne til at fremlægge målrettede strategier for at hjælpe uformelle plejere og anerkende deres bidrag til ældreplejen og til at fremsætte forslag til passende hjælpetjenester; understreger, at det skal være et valg at yde uformel pleje, og at formelle plejeydelser bør fremmes;

31. opfordrer medlemsstaterne til at udvikle ordninger med frivillig indsats og hjælp til ældre, eftersom dette har en særlig rolle at spille i krisesituationer, hvilket covid-19-pandemien har demonstreret;

32. opfordrer medlemsstaterne til at bekæmpe fattigdom blandt kvinder, særligt senere i livet, som har negative konsekvenser for både kvinders sociale sikkerhed og EU's BNP, og til at sikre, at arbejdstagere nyder godt af passende social beskyttelse;

33. opfordrer medlemsstaterne til at sikre adgang til revaliderings- og reintegrations-tjenester med henblik på at hjælpe ældre arbejdstagere med at vende tilbage til arbejdsmarkedet efter sundhedsrelaterede afbrydelser i karrieren, hvis de ønsker det, eftersom aktiv aldring er nøglen til sundhed;

34. understreger, at feminiseringen af fattigdom er et resultat af flere faktorer, herunder uligheder mellem kønnene inden for karriereudvikling, at kvinder ofte ansættes på ikkestandardiserede kontrakter, at der mangler status for social sikring for partnere, der hjælper selvstændige, og fattigdom i husholdninger med enlige mødre;

35. understreger, at covid-19-udbruddet har vist, hvor vigtigt det er for medlemsstaterne, at de har robuste og inkluderende sundhedssystemer, der er i stand til at modstå kriser; opfordrer medlemsstaterne til at sikre, at der er et tilstrækkeligt antal fagpersoner inden for sundheds- og plejetjenester, og til at sikre adgang til geriatrisk medicin i hele EU; opfordrer medlemsstaterne til at sikre passende arbejds- og beskæftigelsesvilkår inden for læge- og plejeerhverv og til at investere i uddannelse som en måde at garantere kvaliteten af sundhedsydelser på; opfordrer til etablering af incitament, der skal motivere potentielle plejgivere til at gå ind i faget som plejere i ældreplejen;

Social beskyttelse og social inklusion

36. opfordrer medlemsstaterne til at garantere en værdig levestandard for ældre og i den forbindelse dele deres gode erfaringer, navnlig med hensyn til etableringen af minimumsniveauer for alderspension;

Onsdag den 7. juli 2021

37. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at udarbejde henstillinger om reduktion af risikoen for fattigdom og social udstødelse i alderdommen med særligt fokus på den kønsbestemte pensionsforskel, ældre med handicap, ældre migranter, ældre romaer, ældre, der tilhører etniske, racemæssige, sproglige eller seksuelle minoriteter og andre grupper, der rammes uforholdsmæssigt hårdt af fattigdom og social udstødelse; tilskynder Udvalget for Socialbeskyttelse til at dedikere flere analyser til grupper, der står over for en højere grad af fattigdom og social udstødelse;

Aktiv aldring

38. understreger, at skabelsen og gennemførelsen af muligheder for livslang læring, der er aldersmæssigt passende, er et centralt og nødvendigt element med henblik på at øge den sociale og økonomiske bæredygtighed og personlige velfærd; opfordrer medlemsstaterne til at investere i færdigheder og uddannelse og til at udvikle formelle, ikkeformelle og uformelle uddannelses- og erhvervsuddannelsesprojekter og projekter for livslang læring samt muligheder for bedre integration af ældre, herunder onlineuddannelse, uanset om de stadig er en del af arbejdsmarkedet eller allerede er pensioneret;

39. fremhæver i denne forbindelse behovet for at styrke ældres digitale færdigheder, hvilket ikke blot kan hjælpe dem med at drage fordel af onlineuddannelse, men også forbedrer deres adgang til sundhedspleje og andre digitale tjenester; efterlyser tilgængelige og prismæssigt overkommelige programmer for digitale færdigheder, som tager hensyn til de ældres behov; opfordrer Kommissionen til at træffe specifikke foranstaltninger rettet mod ældre; opfordrer endvidere Kommissionen og medlemsstaterne til at støtte opkvalificerings- og omskolingsinitiativer, navnlig for sårbare grupper, for at hjælpe folk med at finde et kvalitetsjob og for at opfylde arbejdsmarkedets behov, imødegå den digitale kløft og sikre, at disse personer effektivt tilpasser sig og drager fordel af innovative ledelses- og arbejdsmetoder og digitale løsninger såsom telearbejde;

40. opfordrer medlemsstaterne til at gøre brug af midlerne fra ESF+ og EFRU til at støtte skabelsen af kvalitetsjob, fremme en bedre balance mellem arbejdsliv og privatliv og skabe jobmuligheder i regioner, hvor der er risiko for affolkning, med særlig opmærksomhed på at forbedre arbejdsmarkedsdeltagelsen for kvinder; understreger vigtigheden af rådgivningstjenester, livslang læring og opkvalificerings- og omskolingsprogrammer for arbejdstagere i alle aldre;

41. opfordrer medlemsstaterne og det europæiske netværk af offentlige arbejdsformidlinger til at skabe udvekslinger af praksisser for integrering af ældre jobsøgende på arbejdsmarkedet;

42. glæder sig over Kommissionens tilsagn om anstændige lønninger for alle arbejdstagere, enten gennem lovbestemte minimumslønninger eller kollektive overenskomstforhandlinger;

43. understreger, at håndteringen af demografiske ændringer bør følge en rettighedsbaseret tilgang, der fremmer og skaber lige muligheder, dialog og solidaritet i stedet for konkurrence mellem personer fra forskellige generationer;

44. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at sikre en korrekt gennemførelse af direktivet om balance mellem arbejdsliv og privatliv og at støtte regionale og lokale initiativer og projekter, der sigter mod at opnå en bedre balance mellem arbejdsliv og privatliv for mænd og kvinder;

45. bifalder Kommissionens forslag om at iværksætte et program for »digitale frivillige«⁽⁵³⁾, der skal gøre det muligt for unge med kvalifikationer og erfarne ældre borgere at dele deres digitale færdigheder med traditionelle virksomheder; tilskynder medlemsstaterne til at udvikle frivilligt arbejde og mentorordninger med henblik på at overføre viden mellem generationerne, for at modvirke social udelukkelse og lette udvekslingen af færdigheder og erfaring, tilskynde til en opgradering af unge og ældre arbejdstageres færdigheder og bevare traditionelle kunsthåndværk som en del af den europæiske arv;

46. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at slå bro over den digitale kløft og yderligere undersøge mulighederne for social inklusion og integration på arbejdsmarkedet af ældre i den erhvervsaktive alder, navnlig dem, der ikke kan komme hjemmefra, ved at bruge internettet, andre informationsteknologier og kunstig intelligens til kulturelle, underholdningsmæssige, uddannelsesmæssige, arbejdsmæssige, kommunikative og medicinske formål, herunder telepleje

⁽⁵³⁾ Kommissionens meddelelse af 10. marts 2020 om en SMV-strategi for et bæredygtigt og digitalt Europa (COM(2020)0103).

Onsdag den 7. juli 2021

og telemedicin på en sikker måde, og sikre det højeste beskyttelsesniveau for personoplysninger, samtidig med at man anerkender betydningen af direkte personlig kontakt og en værdig og menneskecentreret tilgang; opfordrer især til strategier, der skal forbedre færdigheder, konnektivitet og adgangen til enheder i langtidsplejemiljøer;

47. bemærker, at en forbedring af konnektiviteten og adgangen til tjenester i landdistrikter og fjerntliggende områder er afgørende for at tackle affolkningen i disse områder og den sociale og digitale udstødelse af de ældre, som bor der; opfordrer derfor medlemsstaterne til at anerkende betydningen af landdistrikter og fjerntliggende områder i deres diversitet og udvikle deres potentiale ved at fremme investeringer i den lokale økonomi, fremme iværksætteri og forbedre deres infrastruktur;

48. opfordrer Kommissionen til at støtte medlemsstaterne i bekæmpelsen af fattigdom, som især rammer enlige mødre og er blevet forværret yderligere af krisen, hvilket resulterer i øget social udstødelse;

49. understreger den afgørende betydning, som de digitale teknologier, der er under konstant udvikling, har på folks dagligdag, og understreger derfor behovet for højhastighedsinternet samt det vigtigste og sidste nye teknologiske udstyr i skoler, på hospitaler og i alle andre relevante offentlige servicefaciliteter, herunder effektiv e-forvaltning; mener, at de muligheder, som livslang læring giver, i kombination med digitalisering, er vigtige for at give den aldrende befolkning i landdistrikter og fjerntliggende områder forskellige muligheder, herunder en supplerende indtægt; opfordrer derfor Kommissionen og medlemsstaterne til at støtte uddannelses- og erhvervsuddannelsesprogrammer, som hjælper den aldrende befolkning med at opnå færdigheder og viden på områder som e-handel, onlinemarketing og IKT; opfordrer medlemsstaterne til at sikre, at alle husstande har adgang til højhastighedsinternet og digitalt udstyr og til at fremme erhvervelsen af digitale færdigheder, især for sårbare grupper;

50. mener, at EU's grønne og digitale omstilling bør udnytte de aldrende landdistriktssamfunds fulde potentiale; minder i den forbindelse om vigtigheden af at sikre adgang til bredbåndsinternet og basale tjenester i landdistrikterne, udbredelse af e-færdigheder og nye tilgange til bæredygtig udvikling, såsom begrebet intelligente landsbyer og en bæredygtig ændring af fødevarsystemet;

51. understreger, at som følge af landbrugets udvikling, digitalisering og specialisering har både de, der arbejder inden for sektoren, og de, der er på vej ind i den, brug for et passende niveau af digital, teknisk og økonomisk uddannelse, og opfordrer til fremme af udvekslingsordninger, drøftelser, onlinekurser og e-læring;

52. opfordrer medlemsstaterne til at tage højde for ældre arbejdstageres specifikke situation på arbejdsmarkedet gennem foranstaltninger som individuel efteruddannelse og optimerede arbejdstider;

53. opfordrer Kommissionen til at støtte medlemsstaterne i den stigende brug af strukturfondene til investeringer i offentlig børnepasning og pleje til ældre og plejekrævende mennesker;

54. opfordrer medlemsstaterne til at støtte drift og udvikling af ældreorganisationer og andre former for social deltagelse;

55. opfordrer Kommissionen og Udvalget for Social Beskyttelse til at se nærmere på atypiske karriereforløb i den næste rapport om pensioners tilstrækkelighed med en fuldstændig analyse af kønsforskellene på pensionsområdet inden for alle dimensioner og alle de tre søjler i pensionssystemerne; opfordrer endvidere Kommissionen til at vurdere, om minimumspensioner, som er særligt relevante for at undgå fattigdom i alderdommen, er tilstrækkelige;

56. understreger, at det »grå guld« kunne blive til en af de vigtigste økonomiske drivkræfter, især i landdistrikterne, og kan skabe muligheder for sundhedssektoren og sektoren for langtidspleje, hvor sundhedsydelse af høj kvalitet kan tilbydes på en mere effektiv måde; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at tage hensyn til potentialet i EU's og de nationale strategier for det grå guld og til at fremme det mere energisk, herunder inden for turisme og kulturudveksling, som er rettet mod ældre;

57. minder om, at regionerne i den yderste periferi er særligt udsatte for affolkning og kræver et særligt sæt foranstaltninger for at mindske de negative demografiske forandringer, de ofte står over for; opfordrer medlemsstaterne til proaktivt at anvende de disponible struktur- og investeringsfonde til at adressere de udfordringer, som disse regioner står over for;

Onsdag den 7. juli 2021

58. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at inddrage de ældres repræsentative organisationer og interesseorganisationer i beslutningstagningen, når afgørelserne berører ældre;

59. understreger, at telenarbejde kan give mange muligheder for fjerntliggende områder, da det er en af de bedste måder at udnytte digitale teknologier på for at fastholde befolkningen i landdistrikter og fjerntliggende områder og samtidig kommer lokalsamfundene og deres økonomier til gode; opfordrer Kommissionen til at fremlægge en EU-dagsorden for telearbejde med henblik på at udvikle en lovgivningsramme med klare minimumsstandarder og -betingelser for telearbejde i hele EU;

60. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at integrere rettighederne for ældre personer med handicap i alle handicap- og ældrerelaterede politikker og programmer og sikre fuld overensstemmelse med FN's konvention om rettigheder for personer med handicap;

Særlige politikker og forskning

61. opfordrer medlemsstaterne til at bruge EU-midler og private investeringer kombineret med nationale og lokale investeringer til at tilvejebringe økonomisk overkommelige, passende, sikre og tilgængelige boliger og tilpasse bygninger til ældre, sårbare og dårligt stillede personers behov; understreger, at bygninger bør have tilgængelighedsfunktioner; understreger, at sikre boliger er boliger, hvor muligheden for farer er blevet reduceret, og hvor det er lettere at reagere i tilfælde af fare; minder om, at tilgængelige boliger bør gå hånd i hånd med passende infrastruktur;

62. understreger den afgørende rolle, som de regionale og lokale myndigheder har i håndteringen af de stadigt dybere demografiske problemstillinger i landdistrikter og fjerntliggende områder på en meningsfuld og bæredygtig måde;

63. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at fremme bedste praksis for en effektiv aldringspolitik;

64. opfordrer medlemsstaterne til at fremme initiativer til at styrke båndene mellem generationerne og at støtte ældre, der af sundhedsmæssige eller økonomiske årsager er nødt til at forlade deres hjem for at finde en økonomisk overkommelig bolig, der opfylder deres behov;

65. opfordrer medlemsstaterne til at tage højde for kønsaspektet i forbindelse med reformer af pensionssystemerne og tilpasse pensionsalderen under hensyntagen til forskellene mellem kvinder og mænd i forbindelse med arbejdsmønstre og ældre kvinders højere risiko for forskelsbehandling på arbejdsmarkedet;

66. opfordrer medlemsstaterne til at forebygge og tage hånd om vold mod ældre kvinder som led i deres nationale reaktioner på covid-19, herunder i form af rådgivningslinjer og støttetjenester, med særligt fokus på institutionelle plejemiljøer;

67. anmoder Kommissionen og medlemsstaterne om at udvikle effektive programmer til bekæmpelse af vold mod kvinder, der tager højde for aldersdimensionen for at forhindre fysisk, seksuelt, psykisk og økonomisk misbrug, der kan ramme de ældre, hvoraf de fleste er kvinder; stiller forslag om, at der foretages statistiske undersøgelser af stigningen i vold mod ældre med henblik på at kaste lys over dette alvorlige problem, som ældre normalt er ude af stand til at indberette, eftersom de måske accepterer dårlig behandling som del af det at blive ældre og afhængig af andre, og for at bekæmpe mishandling af ældre mere effektivt og med større indsats fra samfundet som helhed;

68. fremhæver, at beskyttede boliger og boliger med særlig bolighjælp kan fremme afinstitutionisering; opfordrer medlemsstaterne til at undersøge mulighederne for at fremme beskyttede boliger, boliger med særlig bolighjælp og boliger med flere generationer samt tilpasning af boliger baseret på kvalitetskriterier;

69. opfordrer medlemsstaterne til at gennemføre informations- og oplysningskampagner møntet på ældre og vedrørende trafikikkerhed, som viser virkningerne af fysiologiske forandringer og forringelse af psykomotoriske færdigheder på evnen til at bevæge sig på gade og vej, hvorved trafikikkerheden for alle trafikanter forbedres;

70. opfordrer medlemsstaterne til at øge midlerne fra ESF+, EFRU og Fonden for Retfærdig Omstilling til uddannelse og omskoling af ældre arbejdstagere, sikring af lige adgang til offentlige ydelser med særligt fokus på tilskyndelse af virksomhederne til at ansætte ældre arbejdstagere og tilpasning af offentlig infrastruktur, herunder transport, og offentlige områder til de ældres behov; opfordrer medlemsstaterne til at fremme investeringer i offentlige tjenester i landdistrikter ved

Onsdag den 7. juli 2021

hjælp af strukturfondene, hvilket vil tiltrække den yngre generation og øge trivslen for ældre mennesker, der bor i disse områder; opfordrer til, at der i højere grad anvendes midler fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne til at modvirke isolation og social udstødelse af ældre i landdistrikter og ugunstigt stillede områder med særligt fokus på områder, der risikerer affolkning; opfordrer medlemsstaterne til at udnytte de muligheder, som Next Generation EU giver i denne henseende;

71. understreger vigtigheden af egnede, troværdige og sammenlignelige data som grundlag for politikker og foranstaltninger til løsning af demografiske udfordringer; opfordrer Kommissionen til at revidere EU's statistiske rammer ved at hæve den øvre aldersgrænse for indsamling af data, medtage personer, der bor i institutioner, og opdele data efter køn og alder under fuld overholdelse af standarderne vedrørende personoplysninger og de grundlæggende rettigheder; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at indsamle flere data og optrappe deres støtte til udvikling af forskning i sund aldring og alderdomsrelaterede sygdomme og ældres leveforhold;

72. glæder sig over handlingsplanen for den europæiske søjle for sociale rettigheder og opfordrer til en hurtig og effektiv gennemførelse af de principper, der er skitseret i søjlen; opfordrer Kommissionen til med henblik på at forbedre og styrke ældres repræsentation i EU's lovgivningsproces og kopiere det eksisterende EU-ungdomsparlament at overveje finansiering fra EU's program for rettigheder, ligestilling og unionsborgerskab til et sådant initiativ;

73. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at fokusere deres foranstaltninger på at øge antallet af leveår med godt helbred for ældre; understreger i denne forbindelse vigtigheden af programmer for livslang sundhedsfremme og -oplysning, sygdomsforebyggelse og regelmæssige undersøgelser og iværksættelse af nye initiativer såsom bedre sygdomsforebyggelsespolitikker og mere effektive sundhedsprogrammer til stimulering af den sunde aldringsproces; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til aktivt at engagere sig i WHO's tiår for sund aldring gennem udarbejdelse af EU-programmer for sund aldring, som dækker adgang til sundheds- og plejeydelser samt strategier for sundhedsfremme og forebyggelse; opfordrer Kommissionen til at etablere en ambitiøs forskningsdagsorden vedrørende fysisk og mental sundhed som led i Horisont Europa-programmet; opfordrer medlemsstaterne til at overveje at anvende midlerne fra den flerårige finansielle ramme og Next Generation EU til dette formål;

74. opfordrer medlemsstaterne til at tilskynde til udveksling mellem generationerne ved bl.a. at fremme unges frivillige arbejde for ældre og til at fremme og finansiere centre for alle generationer, da disse kan være vigtige med henblik på at bekæmpe aldersdiskrimination og sikre den sociale inklusion af ældre; opfordrer medlemsstaterne til at etablere lokale behandlings- og plejecentre og frivilligt arbejde og muligheder for livslang læring målrettet mod ældre tæt på skoler og børnehaver og til at arbejde på at fremme båndene mellem generationerne ved at opfordre til udveksling mellem disse tjenester; opfordrer indtrængende medlemsstaterne og Kommissionen til at fremme programmer, projekter og foranstaltninger, der beforder ældres sociale, kulturelle og politiske deltagelse;

75. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at fremme og støtte et inkluderende arbejdsmarked og samfund, som er åbne for lige deltagelse og trækker på færdigheder og talenter hos alle; opfordrer medlemsstaterne til at udvikle beskæftigelsesegnethed og karriereudviklingsstrategier for at forberede sig på en aldrende arbejdsstyrke og mere svingende arbejdsmarkeder set i lyset af de hyppige og gennemgribende transformationer på arbejdsmarkedene; understreger, at sådanne strategier bør omfatte fremme af uddannelse, træning og livslang læring for personer i alle aldre, sunde arbejdspladser, hvor der foretages tilpasninger i rimeligt omfang til medarbejdere med sundhedsproblemer eller handicap, en bedre balance mellem arbejdsliv og privatliv og fremme af udveksling mellem generationerne på arbejdspladsen; opfordrer endvidere EU-plattformen for mangfoldighedschartre til i højere grad at fokusere på fremme af mangfoldighed med hensyn til alder og stærke/svage sider på arbejdspladsen; opfordrer Kommissionen til at fremhæve psykosociale og fysiske aldersrelaterede risici for både kvinder og mænd i den nye strategiske ramme for sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen; understreger, at sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen er af afgørende betydning;

76. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at lette adgangen til arbejde for personer på 60 år og derover, som måtte ønske det, navnlig kvinder, da dette vil øge deres livsindkomst, og til at indføre professionelle deltidsaktiviteter med lav risiko for ældre, mens de stadig er sunde og i stand til at tage ansvar; understreger vigtigheden af at skabe betalt

Onsdag den 7. juli 2021

beskæftigelse for folk, der allerede har nået den lovbestemte pensionsalder, og som ønsker at forblive eller blive aktive, ikke kun med henblik på at generere en ekstra indkomst, men også som et middel til at håndtere social udelukkelse; tilskynder endvidere til incitamenter for frivilligt arbejde og mentorordninger med henblik på at fremme videnoverførsel mellem generationerne; understreger, at sådanne foranstaltninger og aktiviteter ikke må ske på bekostning af unge jobsøgende eller langtidsledige;

77. opfordrer Kommissionen til at vedtage en EU-strategi for plejere; understreger, at investeringer i omsorgsydelser er afgørende, da det ikke alene vil øge kvinders beskæftigelsesfrekvens, give arbejdsmuligheder i den formelle økonomi for tidligere uformelle omsorgspersoner og fremme balancen mellem arbejdsliv og familieliv for kvinder, men også vil forbedre levetilstandene for ældre gennem investeringer i faciliteter til langtidspleje, foranstaltninger til forbedring af den mentale sundhed og til bekæmpelse af isolation samt foranstaltninger til forebyggelse og bekæmpelse af vold mod ældre kvinder og investeringer i sundhed og oplysning med henblik på at sikre, at folk forbliver aktive og ved godt helbred, når de bliver ældre; opfordrer medlemsstaterne til at vedtage et sæt indikatorer for adgang til og bæredygtighed af plejesystemer for ældre og til at vedtage en fælles kvalitetsramme for ældrepleje; understreger vigtigheden af at sikre, at ældrepleje forbliver en national kompetence;

78. opfordrer medlemsstaterne til at rette større opmærksomhed mod ældre, som er særlig sårbare over for virusinfektioner, herunder covid-19; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at bekæmpe den isolation, forsømmelse og sociale udstødelse, som ældre mennesker har oplevet under covid-19-pandemien, ved at fremme oplysningskampagner, gennemføre forskning, lette udveksling af synspunkter og kombinere EU's struktur- og investeringsfonde; opfordrer endvidere Kommissionen og medlemsstaterne til at sikre anvendelse af patientrettigheder i forbindelse med sundhedspleje, der går på tværs af grænser, og tilgængeligheden af og adgangen til sikre og økonomisk overkommelige lægemidler; understreger, at covid-19-pandemien har vist, at der er behov for mere solidaritet fra EU's side; opfordrer Kommissionen til at udarbejde og vedtage et EU-charter om ældres rettigheder på grundlag af artikel 25 i chartret;

79. anerkender den fremtrædende rolle, som samhørighedspolitikken og den fælles landbrugspolitik kunne spille, når det gælder om at fremme og øge beskæftigelsesegnetheden og inklusionen af kvinder i landdistrikter og fjernliggende områder, der står over for demografiske problemer; opfordrer medlemsstaterne til at udnytte de relevante bevillinger bedre til det formål;

80. opfordrer medlemsstaterne til at bruge finansiering fra REACT-EU til at håndtere demografiske ændringer⁽⁵⁴⁾;

81. fremhæver, at nye teknologier og innovative metoder kan vise sig at være nyttige til at reducere omkostningerne til tjenesteydelser af almen interesse, og samtidig bevare levestandarden og kvaliteten af tjenesterne i fjernliggende og tyndt befolkede områder; opfordrer medlemsstaterne og de relevante regionale og lokale myndigheder til at investere i utraditionelle og innovative foranstaltninger til at levere væsentlige tjenesteydelser til befolkningen og skabe et passende miljø for at få folk til at vende tilbage og vende affolkningen;

82. opfordrer medlemsstaterne til at øge deres udveksling af bedste praksis vedrørende udarbejdelse af egnede demografiske politikker og initiativer til at udnytte de muligheder og tage fat på de udfordringer, der er forbundet med EU's aldrende befolkning;

83. minder om familielandbrugenes specifikke karakter, da de er en blanding af landbrugsaktiviteter og familieliv, hvor ældre landbrugere forbliver aktive efter pensionsalderen;

84. erkender det potentiale, som ældre mennesker, herunder landbrugere, har for at blive drivkraften bag et dynamisk seniormarked i landdistrikterne baseret på social innovation, inkluderende landbosamfund og et sundere levemiljø; opfordrer Kommissionen til at undersøge dette potentiale nøje, når den udarbejder sin langsigtede vision for landdistrikterne og aktiv aldring;

85. opfordrer de offentlige institutioner til at fremme oprettelsen af en særlig beskyttelsesordning, der tager hensyn til den specifikke karakter af den ledighed, der påvirker landbrugsarbejdere på grund af den meget midlertidige karakter af sæsonarbejdet i landbruget; påpeger, at der på den måde kan gives større sikkerhed til de personer, der vælger beskæftigelse inden for landbruget;

⁽⁵⁴⁾ COM(2020)0241, s. 20.

Onsdag den 7. juli 2021

86. påpeger, at en aldrende arbejdsstyrke og manglende generationsskifte er et mere alvorligt problem i landbruget end i andre sektorer; mener, at det med henblik på at vende denne tendens er afgørende at skabe nye leveveje for at muliggøre generationsskift ved at sikre tiltrækningskraften og rentabiliteten af landbrugerhvervene;

87. erkender, at kun 11 % af alle landbrugsbedrifter i Den Europæiske Union drives af landbrugere under 40 år⁽⁵⁵⁾; opfordrer medlemsstaterne til at fjerne alle de barrierer, der hindrer unge landbrugere i at gå ind i landbrugssektoren, herunder vanskeligheden ved at få adgang til jord; opfordrer endvidere medlemsstaterne til at fremme nye måder at samarbejde på mellem generationerne, såsom partnerskaber, delelandbrug, langtidsforpagtning og andre ordninger, der kunne imødegå manglen på jord og tilskynde unge til at blive landbrugere;

88. gentager, at nogle af hindringerne for generationsskiftet i landbruget er forbundet med adgangen til jord og bedriftens overdragelse fra den ene generation til den anden; minder om, at ældre landbrugere, som risikerer lave pensioner, indkomsttab (inkl. betalingerne under den fælles landbrugspolitik) og social udstødelse i landdistrikterne efter pensionering, er tilbøjelige til at forblive aktive og beholde deres bedrifter længere; understreger i denne forbindelse nødvendigheden af skræddersyede politiske instrumenter for at sikre gnidningsløse overdragelser af bedriften og aktiv aldring for ældre landbrugere i landbosamfundene;

89. bemærker, at de nationale pensionssystemer i mange medlemsstater ikke giver pensionerede landbrugere en tilstrækkelig indkomst; beklager, at landbrugsaktiviteternes fortsættelse efter den lovbestemte pensionsalder, hvilket forsinket generationsskiftet, ofte er den eneste måde at håndtere situationen på; understreger, at støtten under den fælles landbrugspolitik ikke er ment som en erstatning for et pensionssystem;

90. noterer sig det voksende behov for højt kvalificerede unge landbrugere, navnlig i regionerne, og henleder opmærksomheden på behovet for at træffe alle de nødvendige foranstaltninger til at tilskynde unge til at studere landbrugsfag og til at lette videnoverførslen fra den ældre til den yngre generation;

91. mener, at landbrugspartnerskaber mellem ældre og yngre generationer er afgørende for at styrke solidariteten mellem generationerne, videnoverførsel og gensidig læring, hvilket er særlig vigtigt for udbredelsen af nye teknologier og digitale færdigheder inden for landbruget;

92. mener, at medhjælpende familiemedlemmer stadig står for langt størstedelen af arbejdskraften i landbruget i Europa, men bemærker, at denne form for arbejdskraft har været støt faldende i årevis og forventes at falde yderligere i den nærmeste fremtid; understreger, at den affolkning af landdistrikterne, som visse regioner i EU oplever, og som er umulig at standse, vil føre til økonomiske, sociale og miljømæssige problemer i landdistrikterne, der kræver en mere ambitiøs og koordineret politisk indsats;

93. understreger vigtigheden af at støtte landdistrikterne i deres diversitet og fremme investeringer i projekter, der støtter de lokale økonomier, herunder bedre adgang til transport og digital konnektivitet; anser det for vigtigt at minde om, at bevarelse af landbrugsbeskæftigelse har direkte konsekvenser for bestræbelserne på at holde liv i landdistrikternes økonomi; mener desuden, at den udfordring, som alle landbrugere står over for med hensyn til at forstå den rolle, som moderne teknologi og innovation spiller inden for landbruget, og benytte sig heraf, ikke bør undervurderes; understreger derfor vigtigheden af livslang erhvervsuddannelse, rådgivning og udveksling af viden både inden for og uden for rammerne af den fælles landbrugspolitik.

94. mener, at kvinders adgang til landbrug bør lettes ved hjælp af passende offentlige tjenester, så de i større udstrækning kan finde beskæftigelse inden for landbruget;

95. bemærker, at en aldrende befolkning, navnlig i landbrugsområder og landdistrikter, er en uundgåelig tendens, der skal tages i betragtning ved udformningen af økonomiske og sociale politikker; mener, at problemet med en aldrende befolkning kræver en flerdimensionel tilgang, og understreger vigtigheden af at fremme en større komplementaritet og synergi mellem politikområder og støtteinstrumenter; minder om, at det er vigtigt med passende ressourcer og tjenester for at give ældre et ældrevenligt miljø;

⁽⁵⁵⁾ Eurostat, »Farmers and the agricultural labour force — statistics«, data fra november 2018.

Onsdag den 7. juli 2021

96. fremhæver, at uligheder inden for adgang til jord, direkte betalinger og støtte, både mellem og inden for EU-landene, er nogle af de spørgsmål, der skal tackles med henblik på at standse den regionale tilbagegang og at tilskynde ældre over pensionsalderen til at forlade landbruget og unge til at starte et landbrug;

97. opfordrer medlemsstaterne til at tage højde for andelen af ældre (over 65 år) i landdistrikterne, når de udarbejder deres strategiske planer, og til at overveje at indføre foranstaltninger, som omfatter eller er rettet mod ældre indbyggere i landdistrikterne, f.eks. ved hjælp af en mere fleksibel tilgang til de betingelser, der er gældende for denne aldersgruppes reelle og aktive deltagelse i det økonomiske liv i den pågældende region;

98. påpeger, at det i lyset af situationen som følge af covid-19-pandemien er nødvendigt at satse på et levende og dynamisk landbrug ved at fjerne bureaukrati og investere i infrastruktur og kvalitetstjenester i landdistrikterne med henblik på at tøjle aldringsprocessen i landbruget og fremme kvinders rolle som indehavere af landbrugsbedrifter;

99. bemærker, at et effektivt mobilitetssystem er en af forudsætningerne for regional økonomisk udvikling, territorial samhørighed og udviklingen af det regionale potentiale; påpeger, at det derfor er nødvendigt at sørge for den nødvendige finansiering til udvikling og vedligeholdelse af transportforbindelser, der kunne opmuntre den ældre generation til at blive i landbruget i længere tid og give unge fra regionale centre lyst til at arbejde på landet;

100. understreger den fælles landbrugspolitik's rolle og betydning, når det gælder om at tilskynde til et generationsskifte i landbrugssektoren; opfordrer medlemsstaterne til i deres strategiske planer at favorisere foranstaltninger, der øger antallet af unge landbrugere, og til at styrke sammenhængen med de andre instrumenter, der er tilgængelige på nationalt plan og EU-plan;

101. understreger den centrale rolle, som lokaludviklingsstrategier styret af lokalsamfundet spiller med hensyn til at genskabe og bevare levende og blomstrende lokale landbrugsøkonomier samt nødvendigheden af at fastholde et tilstrækkeligt finansieringsniveau for Leader-programmet; opfordrer medlemsstaterne til at udnytte Leaders kapacitet fuldt ud;

102. noterer sig vigtigheden af de tjenester, som ikkestatslige organisationer (NGO'er) yder, navnlig for ældre; opfordrer til at styrke finansieringen af NGO'ers aktiviteter i regionerne;

o

o o

103. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen.
